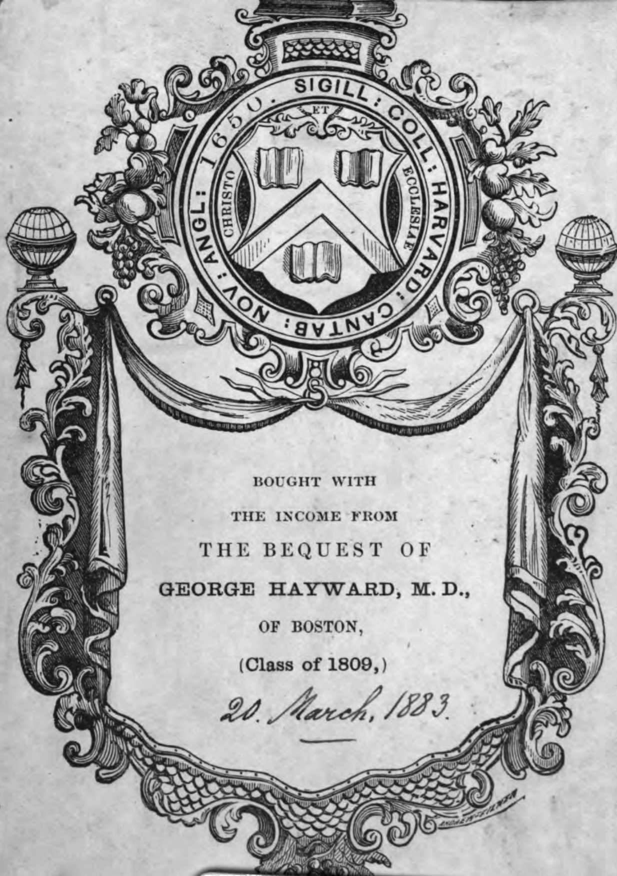
27235
23

BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
GEORGE HAYWARD, M. D.,
OF BOSTON,
(Class of 1809,)
20. March, 1883.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

HRVATSKE
NARODNE PJESME

SAKUPLJENJE STRANOM PO PRIMORJU
A STRANOM PO GRANICI.

Sabrao

STJEPAN MAŽURANIĆ

učitelj

Svezak I.

U SENJU.

TISKOM I NAKLADOM H. LUSTERA.

1876.

Digitized by Google

27235.23

MAR 20 1883

Hayward Fund.

Digitized by Google

Predgovor.

Bivši jošte učiteljskim pripravnikom ponuka me jedan od naših listova na sabiranje narodnih pjesama. Nadošlih praznika odpočeh u rodnom si mjestu Novom vinodolskom a u krugu si rodnom, a kasnije se namjerih na lutče iz Vrhovina, bivše otočke pukovnije neznajuće ni čitati ni pisati. Uz velike neprilike bilježio sam vierno, kako sam čuo pjevat al govorit. Odtud i razne razlike.

Ovaj svoj trud predajem sada narodu, kojemu čim većma bude na korist tim meni na utjehu.

U Grižanih mjeseca siečnja 1876.

Stjepan Mažuranić.

Digitized by Google

Digitized by Google

Kraljević Marko i mlada nedjelja.

Podranio Kraljeviću Marko,
Podranio a na svom šarinu,
Prvo sunca na svetoga Jurja,
Lov loviti u crnu goricu.
Nit s' umio nit Bogu molio,
Već on zovnu rte i ogare,
Da ćeraju rti mrka vuka,
A ogari sive sokolove.
Kad je došo pokraj gore crne
Rte pušta po dnu gore crne,
A ogare povrh gore crne,
Da tjeraju rti mrka vuka,
A ogari sive sokolove.
Neko vrieme poslušao Marko
Hoće l' čuti rte al ogare:
Još ne prodje nekoliko časa
Zavijaše rti i ogari.

Digitized by Google

Misli Marko žalostna mu majka,
Da ćeraju rti mrka vuka
Il ogari sive sokolove.
I tu Marku hudna srieća bila! . . .
Nećerali rti mrka vuka,
Nit ogari sive sokolove;
Već ćerali zmiju krilašicu
Od šest krila a četiri glave.
Tamo leti Kraljeviću Marko
A na svomu viernomu šarini.
Kada vidi zmiju šesto-krilu
Šesto-krilu i četveroglavu
Kako ona ravno na njeg skače
I ovija mu se okol vrata,
Prepanu se kako još nikada,
Šarac konjic stao uvijati,
Uvijajuć k dvoru dolazio.
Marko zabi rte i ogare;
Pustio ih u gorici crnoj.
Kad šarina k dvoru doletio,
Zove Marko svoju staru majku.
Zovuć Marko jedva ju dozvao;
Te izidje ostariela majka.
Pa kad vidi svog junaka Marka

Digitized by Google

Kakav joj je lovak ulovio,
Prepanu se kako još nikada.
Čim ju brže opazio Marko
Poče njojzi ovak govoriti:
O starice stara moja majko
Usta sam se jutro prije sunca,
Nit s' umio nit Bogu molio.
Pozva sobom rte i ogare,
Uzjahao vrana konja svoga.
Kada dodje podnu gore crne
Pojavim tu rte i ogare.
Rte pustih po dnu gore crne
Da ćeraju oni mrka vuka;
A tad podjoh posred gore crne
A na svomu konjiću šarinu.
Poslah ogre na vrh gore crne,
Da ćeraju sive sokolove.
Još neprodje nekoliko časa
Al začujem rte i ogare.
Mislio sam žalostna mi majko,
Da ćeraju rti mrka vuka
Il ogari sive sokolove
Nećerali rti mrka vuka
Nit ogari sive sokolove!

*

Digitized by Google

Van ćerali zmiju šesto-krilu
Šesto-krilu i četvero-glavu
Koje evo oko vrata moga.
Zabie sam rte i ogare.
Pod manom je šarac uvijao,
Dok me evo k dvoru nij' donio,
Već te molim ostariela majko
Dozovi mi ljubu Handjeliju,
Nek iznese dva mi mila sina.
Da je vidi ćaćko za života.
Prestraši se ostariela majka
I posluhnu svoga sina Marka,
Ona vrata hitro zatvorila
Tr doziva svog starâ babajka,
I Markovu ljubu Handjeliju!
Bogom tebi moj stari babajko,
A i tebi draga nevo moja,
Kakov Marko lovak ulovio
Prvo sunca na svetoga Jurja,
Nit s' umio nit Bogu molio
Već pojavi rte i ogare,
Da ćeraju rti mrka vuka,
A ogari sive sokolove.
Nećerali rti mrka vuka,

Digitized by Google

Nit ogari sive sokolove;
Već ćerali zmiju krilašicu,
Koje njemu eno oko vrata.
Pozabio rte i ogare.
Uvijajuć šarac se pod njime
Dovio ga evo pred dvorove.
Marko zove tebe nevo moja,
Da izneseš do dva sina tvoja,
Da je vidi Marko za života.
Čim to brže čula Handjelija
Nosi ona dva nejaka sina,
Pred oca njim Kraljevića Marka,
Da je Marko za života vidi,
Kleče ljuba na gola kolina
U naručju sinove držeći,
Pa posestri zmiju šesto-krilu:
Posestrimo zmijo šesto-krila,
Posestrim te mladom nedjeljicom,
Materim te a materom božjom,
Pusti moga sad junaka Marka!
To je zmija za Boga sprimila.
Ona pade u zelenu travu,
Pa govori ljubi Handjeliji:
Posestrimo ljubo Handjelijo!

Digitized by Google

Ti mi sjeti tvog junaka Marka,
Nek neide u lov u nedjelju,
U nedjelju i još k tomu mladu,
Bez s' umiti i Bogu moliti.
Ja ti niesam zmija krilašica,
Već ja jesam mlada nedjeljica;
Koja jesam od Boga poslana,
Da poučim Kraljevića Marka,
Da bez Boga nije kud ni kamo,
A da ga zlo dostignulo nebi!
S Bogom ostaj posestrimo ljubo
Posestrimo ljubo Handjelijo!

Kraljević Marko i Ljutica Bogdan

Podraniše tri junaka mlada
Podraniše u kršno primorje.
Kad su došli u kršno primorje
Nalazaše jedan vinograde
I tu njima hudna srieća bila:
Vinograd je Ljutice Bogdana.

Digitized by Google

Nagoniše konje na vinograd
Al govori Kraljeviću Marko:
O junače Miloš Obiliću
I ti brate Reljo Malenico
Negonite konje na vinograd.
Vinograd je Ljutice Bogdana.
Ako li nas opazi Ljutica
Ćerat će nas tri bijela dana
I tri noći valje bez prestanka.
Jedan put sam ovud prolazio
I vinograd ovaj nalazio
I na njega šarca nagonio.
Opazi me Ljutica Bogdane
A na svojoj suroj bedeviji.
Poćera me Ljutica Bogdane
A na svojoj suroj bedeviji.
Brza mu je, ujeli ju vuci;
Tri mu hvata u visinu skače,
A četvrti u duljinu pruža.
Da mi nebi šarca od megdana
Tuj bi junak izgubio glavu.
Ostajala njeg' va bedevija
A moj šarac bolje primicao,
Kad vidio Ljutica Bogdane,

Digitized by Google

Da me junak dostignuti neće,
Zamnom turi težku topuzinu,
Turila me sapa od topuze,
Turilo me šarinu za uši
I namah me iz sedla izćera.
Jedva sam se junak povratio,
Dokle sam se sedla dobavio.
Istom oni u rieči biše,
Ali ide Ljutica Bogdane
Sa svojieh dvanaest delija.
Hoće mo li braćo pobjegnuti?
Al junački glavu izgubiti?
Govori mu Miloš Obiliću:
Mi volimo glave izgubiti,
Nego ženski brate pobjegnuti!
Al govori Kraljeviću Marko:
Mi hajdemo draga bratjo moja,
Mi hajdemo junake djeliti.
Jel volite na Ljuticu sama,
Jel volite na dvanajst delija?
Al govori Miloš Obiliću:
Dragi brate Kraljeviću Marko,
Mi volimo na Ljuticu sama,
A ti udri na dvanajst delija.

Digitized by Google

Nevjeriti nemojmo med sobom.
Kada došlo dvanajest delija
Dok se triput Marko okrenuo,
Sve dvanajst je konje odsjedalo
I svima je ruke savezao.
Kad s' obazre Kraljeviću Marko,
Al mi ćera Ljutica Bogdane,
On mi ćera Relju i Miloša
Vezanima na opak rukama
Pod Markom mi noge umrieše,
Prepade se Kraljeviću Marko
Kako s' nigda prepanuo nije.
Sve je misli na jednu smislio:
Obzire se kuda će pobjeći,
Al kad njemu nešto na um pade;
Kako su si vjeru zadavali,
Mrke Marko namusio brke,
Salbu kapu na oči natiče
I sastavlja brke i obrve,
Pa popieko gljedi na Ljuticu.
Kada vidje Ljutica Bogdane,
Da je Marko namusio brke,
Pod Ljuticom noge umrieše.
Prestraši se Ljutica Bogdane

Digitized by Google

Kak' se nigda prestrašio nije.
Zamanje jedan na drugoga
A nesmije nikor na nikakva
Al govori Ljutica Bogdane:
O junače Kraljeviću Marko.
Pusti mojih dvanaest delija,
Ja ću tvoga Relju i Miloša
To je Marko jedva dočekao,
Pa on pušta dvanaest delija.
Kad junaci sužnje odriešili,
Skida Marko s šarina mješinu,
Pa sjedoše rujno piti vino.
Ne piju ga čim se vino pije,
Već bukalom od dvanaest oka.
Kad se oni vina ponapili.
Govorio Kraljeviću Marko;
S Bogom brate Ljutica Bogdane!
Govori mu Ljutica Bogdane:
Poša s Bogom Kraljeviću Marko,
Kako si me danas prestrašio
Nikada se povratiti neću.
Govori mu Kraljeviću Marko:
I Ja sam se danas prestrašio
Da se nigda prestrašio niesam.

Digitized by Google

Kraljević Marko i džidov:

Podranio Kraljeviću Marko
A na svomu šarcu velikomu.
Viče vila s visokih planina:
Bogom brate Kraljeviću Marko;
Danas hoćeš bit savezan Marko.
Sresti će te džidovine stari
A na svome velikome vrancu.
On će tebe savezati Marko!
Al govori Kraljeviću Marko:
Od otalen vilo čaratanko!
Ko bi danas savezao Marka,
Kol' njegova šarca zadobio;
Taj se junak nije porodio,
Ni taj konjić nije okotio,
Nad mojega šarca plemenitog.
Kad pojaha malo ponaprida,
Ali srieti džidovinu starca.
Govori mu džidovine stari:
Ukloni se, al pokloni kurvo!
Govori mu Kraljeviću Marko:
Niesam ljuba, da ti se uklanjam,

Digitized by Google

Niesam mlada, da ti se poklanjam,
Već sam junak, megdan ćemo dielit!
Udara ga džidovine stari,
Udara ga rukom uz obraze.
Pade Marko u zelenu travu.
Skače džidov sa svojega vranca,
I uvati Kraljeviću šarca.
I Marku je zavezao ruke;
Sporo veže ali čvrsto steže.
Kad je Marku savezao ruke
Meće Marka na svojega vranca,
Uzjahuje na Markova šarca
Pa ga ćera kroz gorica crnu.
Kad su došli na sried gore crne
Al je kuja izžednila stara
Pa govori Kraljeviću Marku:
O junače Kraljeviću Marko!
Znaš za vode al za rujno vino!
Već je meni žedja dodijala,
Da zakoljem tebe al šarina,
Da se vaše krvi ponapijem.
Govori mu Kraljeviću Marko:
O junače džidovine stari:
Nekolj konja a nečini kvara,

Digitized by Google

Ne pij krvi a negrieši duše.
Već pojaši malo ponaprida
Hoćeš naći rujanoga vina,
Koga toči Mara Krčmarica.
Kod nje jesam junak pio vino
Pio jesam a platio niesam.
Kad bi Mare plaću zaiskala,
Tuka bi ju s pletenom kandžijom,
Tuka bi ju koliko mi drago.
Bogom brate džidovine stari
Ne vodime k Mari Krčmarici;
Jab volio, da me tu pogubiš
Neg da vodiš k Mari Krčmarici,
Ona će mi odsieći glavu.
Kad je starac glase razumio
On mi bolje konje razljutio
Da on dodje prije k Krčmarici,
Pa da sieče Kraljeviću glavu.
Z' daleka ih Mare ugljedala
Još bliže ih Mare susrietala,
Pa govori Kraljeviću Marku:
Neka, neka Kraljeviću Marko
Neka, neka, znati ćeš ti sada,
Čiješ' vino mukte piti Marko,

Digitized by Google

Vino piti a plaćat ga nikad,
Već udarat pletenom kandžijom,
Mjesto plaće za popito vino.
Ja ću tvoju sad odsjeći glavu.
Marka vodi u gornje čardake,
Džidov sjede, da s' napije vina.
On dozivlje jedan bukal vina:
Nosi Mare jedan bukal vina
Nosi vina od sedam godina
I rakije triput prežežene.
Kad se stari vina ponapio,
Pade starom glava bez uzglavja.
Zašlo vince u rumeno lišće
A rakija pamet mu zaniela,
Sve jedno je kô da je i umro.
Kad vidila Mara Krčmarica
Da s' opio džidovine stari,
Ona leti Kraljeviću Marku.
Boga tebi Kraljeviću Marko
Pala j' starom glava bez uzglavja,
Stani Marko da te sad odvežem
Pa staroga ćemo zavezati.
Kada ga je posve odvezala,
Oni podju dolje do staroga.

Digitized by Google

Pa staromu savezaše ruke.
Sjede Marko rujno piti, vino.
Ne pije ga čim se vino pije
Već bukalom od dvanaest oka.
Kad se Marko vina ponapio
On izvede džidovskoga vranca
I svojega plemenitog šarca,
Na kog baci džidovinu starca,
Pa uzjaha na starčeva vranca,
Pa hodjaše kroz goricu crnu.
Na jele je šarca navodio
Nebi li se stari raztreznio.
Kad dodjoše gore na razkrižje
Britku svoju sablju povadio
Pa zamahnu — odsieče mu glavu.
Kada džidu odsjekao glavu
Vješa njega o jelove grane.
Ode Marko kući pjevajući
A na starom orle graktajući.

Digitized by Google

Kraljević Marko svatbarinu podplatio.

Podranio Kraljeviću Marko,
Podranio na Kosovo bojno
Na šarinu konju velikomu.
I nalazi bunar vode hladne,
A kod vode Kosovku djevojku.
Sva joj sieda kosa do pojasa.
Božju joj je pomoć nazivao:
Božja pomoć kosovko djevojko!
Pitao ju Kraljeviću Marko:
Draga dušo kosovko djevojko,
Boz koga si sreću izgubila?
Jal boz sebe, jal boz svoje majke?
Jal boz svoga starog roditelja?
Al govori kosovka djevojka:
Dragi brate neznana delijo,
Kad me pitaš, da ti pravo kažem,
Ja niesam sreće izgubila
Nit boz sebe, nit boz svoje majke,

Digitized by Google

Nit boz svoga stara roditelja,
Nit ja jesam od Boga nesriećna.
Odkad dodje harap priko mora
On zakupi od cara Kosovo.
Velik datak dade na Kosovo
Ko s' udaje trid' set dukat daje,
Ko se ženi trid' set i četiri.
Al se vata Kraljeviću Marko
On se vata rukom u džepove,
Pa izvadi trideset dukata
Te govori Kosovki djevojki.
Na ti dušo trideset dukata
Pa se hrani, dok ti sreća dojde!
A koji su haropovi dvori?
Dragi brate, neznana delijo
Ono su mu, pusti mu ostali.
Što no su se malo ponagnuli
Sa bijelim limom pokriveni.
Oko njih je tiideset šatora.
Ondje mu se zaladjuju sluge.?
Brže Marko podpode šarinu,
Podbode ga nogom i ostrugom.
Marko plače i kroz plač divani:
Oj Kosovo, što si dočekalo:

Digitized by Google

Ja te moram odkupiti danas,
Jl junačku izgubiti glavu.
Gledale ga harapove sluge.
Pa dozivlju harap gospodine:
Dragi brate, harap gospodine!
Odkada je Kosovo postalo
Ovak junak nizanj nije saša.
Paripče mu nije kô paripče
Već šareno kano i govedče;
Crno janje u zubima drži.
Vidi mu se ruka u mišici
Kô djetetu od godine dana.
Kad je Marko k dvoru dojahao,
On sjahuje šarca konja svoga,
Pa je Marko šarcu govorio:
O šarine desno krilo moje
Ti se šeći tamo i ovamo
A nedaj se nikomu hvatati;
Kad vidjoše harapove sluge,
Kad vidjoše Kraljevića Marka
Svaki beži u svoje šatore,
Niko s' neda pokazati Marku.
Marko udje k harap gospodinu.
Božju mu je pomoć nazivao:

Digitized by Google

Božju pomoć dragi gospodine!
Govori mu harap gospodine:
Da si zdravo kurin-kopilane,?
Što je tebe do mene donjelo?
Ja se ženim iz bogata grada,
Ja sam došo svatbarinu platit;
Ja neznadem koliko se daje.
Govori mu harapine crni:
Da znadeš li kurin-kopilane,?
Da znadeš li koliko se daje?
Ko s' udaje trid' set dukat daje, i
Ko se ženi trid' set i četiri.
Marko s' vata rukom u džepove
Pa izvadi četiri cvancike
Tr govori crnu harapinu:
Nade tebi, dragi gospodine
Nade tebi četiri cvancike
Ja se ženim iz bogata grada.
Velike ću dare darivati
Sve ću tebi ja je pokloniti.
Čekaju me na drumu svatovi.
Naljuti se crni harapine
Pa potegnu britku ćordu svoju
Pa udara Marka iza vrata.

*

Digitized by Google

Mislio je — žalostna mu majka,
Da će odseć Kraljeviću glavu.
Udara ga i dva i tri puta.
Iza vrata ljuta vatra siplje.
Govori mu Kraljeviću Marko:
Al se šališ, dragi gospodine,
Al se šališ al za zbilja tučeš,
Ali tjeraš buhe iz kožunca?
Marko svoju sablju povadio;
Zubi škrinu, a sablja mu sinu
Tr zaviče grlom glasovitim:
Stanidere dragi gospodine,
Da ja tebe tri puta udarim
Onda ćemo megdan podjeliti.
Zubi škrinu a sablja mu sinu
Pa zamahnu, odsjeće mu glavu,
Iz vrata mu glavu izkinuo,
Meće glavu u konjo-zobicu
Pa poćera harapove sluge.
Trideset ih Marko sasjekao,
Sam' četiri stare ostavio,
Sam' četiri stare patiere,
Kojim tada oštro zapovjedi,
Neka idu po Kosovu bojnom,

Digitized by Google

Neka viču po Kosovu ravnu:
Žente s' momci, udajt' se djevojke?
Danas Marko harač podplatio
Britkom sabljom i desnicom rukom.
Sve izišlo malo i veliko
Tr vikalo iza svega glasa:
Hvala, hvala Kraljeviću Marko!
Mladosti se nanosio Marko!
Kud hodio, uvjek srietan bio!

Kraljević Marko i Pilipe Madžaru

Piše vino dva junaka mlada
I dva djaka popova netjaka
I dvadeset i dva kapetana
U Kotaru gradu bijelome.
Piše vino tri bijela dana,
O svačem se oni spominjaše,
Koji junak komu ponajbolji.
Iztiče se Pere Mrkoniću
Da je Pilip ponajbolji junak,

Digitized by Google

Da on devet pogubi junaka
A i devet ljuba obljubio.
Još je čuo za Kraljević Marka,
Da će njemu on odsjeći glavu
I njegovu ljubu obljubiti,
Staru majku ognjem pogaziti.
Pilipu tu hudna srieća bila.
Tu bi bratac Kraljevića Marka
Po imenu Jandre Kraljeviću.
To je Jandri vrlo žao bilo,
Što mu reče Pilipe Madžaru.
Jedva Andre dana dočekao,
Kad svanulo, ogranulo sunce,
On se skoči na konja viteza
I on ode potražiti Marka
Devet dana do Marka hodio
I opet ga noćca uvatila.
U noći je Marku dolazio.
On nesmije probuditi Marka,
Već on svu noć uz tanburu bije
Nebi li se Marko probudio.
Začuje to ostariela majka,
Pa dozivlje Kraljevića Marka:
Zagrni mi mrku medjedinu

Digitized by Google

Na se metni kapu od kurjaka,
Pa izidji pred bijele dvore,
Pa ti vidi ka ti noćas kuja
Svu noć bije, svu noć nabauje,
Meni moje sane pretrguje.
Brže Marko poslušao majku
Zagrnuo mrku medjedinu,
Na se metne kapu od kurjaka,
Pa izidje pred bijele dvore
Pa govori Kraljeviću Marku:
Tko mi kuja okol dvora moga
Svu noć bije svu noć nabauje.
Majci mojoj sane pretrguje?
Govori mu brate Jandrijašu:
Nije kuja Kraljeviću Marko.
Već je Jandre tvoj bratac jedini.
Govori mu Kraljeviću Marko!
Što te brate do mene donielo?
Govori mu brate Jandrijašu:
Pismo vino u kotaru ravnom,
Nas je bilo dvadeset junaka
I dva jošte popova netjaka,
Medju njima Pere Mrkonjiću.
Pa govori Pere Mrkonjiću,

Digitized by Google

Medju svima ponajbolji junak
Vidi mi se Pilipe Madžare
Pogubio devet je junaka,
A i devet ljuba obljubio,
Još da čuo za Kraljević Marka,
Kog će Pilip mlada pogubiti;
Njegvu majku konjem pogaziti;
A ljubu mu na oči ljubiti,
To je brate meni vrlo žao.
Ja sam jedva dana dočekao,
Da se svane i sunašće grane.
Skočio sam na konja viteza,
Te sam poša potražiti tebe.
Devet dana do tebe sam iša
I opet me noćca uvatila.
Ja te niesam smio probuditi.
Kad je Marko glase razačuo
Jedva Marko dana dočekao.
Dok svanulo, ogranulo sunce
On se skoči na konja šarinu,
Pa on ode tražit pobratima,
Pobratima Pilipa Madžara.
Što je Jandre devet dana iša,
To je Marko za tri učinio.

Digitized by Google

On nenadje Pilipa kod kuće,
Neg mu nadje ljubu Andjeliju.
On je pita za svog pobratima:
Bogom tebi ljubo Pilipova,
Kamo ti je Pilipe Madžaru?
Govori mu ljuba Pilipova:
Od otolem kurin-kopilane!
Kamo mi je Pilip otišao?
Ulovio loviti junake.
Neće doći za tri nedjeljice.
Naljuti se Kraljeviću Marko,
Pa udara ljubu uz obraze,
Tri zuba joj rukom izkinuo,
Četvrti joj u krvi izpliva.
Gjerdan koga na vratu ugljeda
Trže Marko i dva i tri puta.
Malo Marko ne učini vraga,
Malo ljubi neotrže vrata.
I prekide gjender oko vrata,
Pa on podje kamenoj pivnici,
Pa on sjede rujno piti vino.
Ne pije ga čim se vino pije,
Već bukalom od dvanaest oka.
Jedan sebi a drugi šarinu.

Digitized by Google

Kad mi došo Pilipe Madžaru,
A ljubi mu glava zamotana.
Te govori ljubi Andjeliji:
Što je tebi glava zamotata?
Govori mu ljuba Andjelija:
Bogom tebi Pilipe Madžaru,
Ovdje doša Kraljeviću Marko,
Ovdje pita za tebe junaka.
Jasam njemu grdo izkazala.
Naljuti se Kraljeviću Marko
Udari me rukom uz obraze,
Tri mi zuba odmah izkinuo,
A četvrti u krvi izplivo.
I još vidi gjerdan oko vrata
On ga trga i dva i tri puta.
Malo Marko neučini vraga.
Malo meni neotrže vrata.
Pitao je Pilipe Madžaru:
Kadi je sad Kraljeviću Marko?
On je iša rujno piti vino,
Piti vino kamenoj pivnici.
Tamo ide Pilipe Madžaru.
On otide potražiti Marka.
Daleko ga ugledao Marko,

Digitized by Google

A još bliže njega susretao,
Pa dozivlje Pilipa Madžar:
Hodi piti crljenicu vina,
Ni za moje ni za tvoje novce,
Već za gjerdan ljube Andjelije.
Govori mu Pilipe Madžaru:
Ma ćeš znati Kraljeviću Marko.
Za čije ćeš novce piti vino!
Pa stadoše megdan dijeliti.
Stade zveka noža i sabalja,
Stade trka dobrie konjika.
Kad junaci sablje pokršili.
S buzdovani megdan su djelili
Govorio Pilipe Madžaru:
Bogom tebi Kraljeviću Marko
Još 'li napred ali odzad Marko?
Govori mu Kraljeviću Marko:
Udri odzad Pilipe Madžaru,
Udri odzad a ja idem napred.
Za njim turi Pilipe Madžaru
Za njim turi težku topuzinu.
Turi Marka sapa od topuze,
Turila mu šarini med uši.
Jedva mi se junak povratio

Digitized by Google

Pa on turi Pilipu Madžaru.
Pa on turi težku topuzinu
Medju oči gdje s' obrve slažu
Tamo trči Kraljevićn Marko,
Pa Pilipu tu odsieca glavu.
Meće glavu u konjo-zobicu,
Pa pohiti k Pilipovoj ljubi,
Na živu joj oči izkopao.

Gorska vila

Goru jaše Kraljeviću Marko
Goru jaše goru proklinjaše:
O prokljeta črna goro bila,
Va tebi nij' kapi hladne vode
Nego jedno duplje orihovo,
Na njem mlada žutu svilu prede,
Tr govori Kraljeviću Marku:
Ne kun gore Kraljeviću Marko,
Nego jaši malo ponaprida,
Naći oćeš jezero zeleno

Digitized by Google

Njega čuva vila brodarinka,
Vila zimlje puno brodarine,
Od junaka oba oka s glave,
Od konjića sve četiri noge.
Marko jaše malo ponaprida,
I on najde jezero zeleno,
Tr napoji sebe i konjića,
I zajaše konjića svojega;
Al prileti vila brodarinka,
Tr govori Kraljeviću Marku:
Nebiž jadan brodarinu tij' dat!
Al govori Kraljeviću Marko:
Koliko ćeš brodarine zeti?
Od junaka oba oka z glave,
Od konjića sve četiri noge.
Govori joj Kraljeviću Marko:
Dat ti hoću jaspru nebrojenu.
Nepitam ja jaspre nebrojene,
Da ja zimljem jaspru nebrojenu,
Jezero bi slebrom napunila.
Kupit ću ti svilu nekrojenu,
Čim mi hoćeš jezero nadkrivat.
Da ja zimljem svilu nekrojenu,
Sve gore bi svilom nadkrivala.

Digitized by Google

Tu se bore letni dan do poldne
Al govori Kraljeviću Marko:
Vidi vilo jel visoko sunce,
Da budem znal ku dobu poginem.
Gleda vila jel visoko sunce,
Stegne Marko sablju iza pasa,
Odsiče joj glavu prik ramena,
Pak joj glava na letuć govori:
Aj prokljeta saka ženska glava,
Ka se bori po gori junakom!

Kraljević Marko i Musa Arbanasa

Kraljević se sabljom razgovara:
Sabljo moja čali si zlovoljna,
Sabljo moja demrkinjo moja,
Odkad sam te junak pripasao,
Nis te jošće mesa nahranio
Ni junačke krvi napojio,
Danas oću vira ti je moja,
Ali sritil kuma ali druga,

Digitized by Google

Ali sritil Musu pobratima.
On je sritil Musu pobratima,
Lipo j' junak Musi govorio:
Ukloni se Muso meni s puta,
Zač vire mi odsić ću ti glavu,
Al govori Musa Arbanasa:
Nebudali Kraljeviću Marko,
Gremo piti črljenoga vina
Vino piti va turske mihane.
Al govori Kraljeviću Marko :
Ukloni se Muso meni s puta
Vire moje odsić ću ti glavu !
Ne budali Kraljeviću Marko,
Nebi ti se dite uklonilo
Kamol' da bi junak od junakah.
Tebe rodi lipota Aduta
Va Črdaku na mehku dušaku,
Zlatnom te je krpom povijala.
Mene rodi ljuta Arnaduta,
Pol' ovacah na studenoj steni,
Suknenom me krpom povijala
S lozinom me mladom zavijala,
Gorko mene zaklinjala mlada:
Da se nikom neuklanjam s puta,

Digitized by Google

Kamol' tebi Kraljeviću Marko.
Nebi ti se dite uklonulo,
Kamol da bi junak od junaka.
Pa se love za pleća junačka
Pa se drže letni dan do poldne.
Vrani su se konji uzigrali,
I junake o zemlju bacali,
Al govori Musa Arbanasa:
Mahni Marko ali da ja mahnem.
Mahne Marko al niš neučini,
Ali mahne Musa Arbanasa
Hiti Marka na glavu va travu.
Poče plakat Kraljeviću Marko:
Bele vile Bogom posestrime,
Kadi ste sad, sad se k meni dajte,
Ali sada ali već nikada!
Viče vila Kraljeviću Marku:
Marko pravde nečini v' nedilju
Sramota je dvima na jednoga.
Kamo tebi guje iza pasa?
Gljeda Musa ujede ga guja!
Gljeda Musa odkud vila viče.
Trgne Marko sablju iza pasa,
Para Musu od pasa do vrata,

Digitized by Google

Mrtav Musa pritisnul je Marka,
Jedva se je Marko izkopao:
Tad govori britkoj sablji svojoj,
Sabljo moja demrkinjo moja,
Sici Musu od vrata do pasa,
Va musi su tri srca junačka.
Troja lebra jedne na drugima,
A na trećem zmija šesto-krila:
Moli Boga Kraljeviću Marko
Da se nisam probudila bila,
Čikle j' Musa va životu bio!
Spukne sablju Kraljeviću Marko,
Spukne sablju odsiće mu glavu,
Pa ju stavlja va svoje bisage.
Pa ju nosi va turske mihane,
Va mihanih turci piju vino,
Hiti glavu Kraljeviću Marko,
Čim, su brže opazili Turci
Dajto glava Muse Arbanase
Bižе Turci kako mrki vuci
Ni dva skupa pobignuli nisu.

....

Digitized by Google

Kad ga pogubio podrugivao se.

Ovu pjesmu pjeva u Novom vinodolskom narod kada kolo igra.

Sinoć se je Kraljeviću
Pod vičerom nasmijao,
Pitala ga j' stara majka:
Ča se smiješ sinko Marko?
Smiješ li se dite moje,
Pri ubogoj vičerici,
Il' starici majki tvojoj,
Il' Jeleni ljubi tvojoj,
Ili šarcu konju tvomu?
Nesmijem se majko moja,
Pri ubogoj večerici,
Nit Jeleni ljubi mojoj,
Nit šarini konju momu;
Već se smijem majko moja;
Jahah konja priko polja,
Sritil jesam Turčin, Musu,
Lipo sam mu govorio:

Digitized by Google

Ukloni se Muso sputa!
Nij se otel ukloniti.
Na pol sam ga presikao.
Jedna j' pola zemlji pala,
Druguj' polu konj odnesal.
Ka je pola zemlji pala,
Ona me je bratijala:
Bogom Marko Kraljeviću,
Neodsikaj glave moje,
Ni desnice ruke moje
Sve ću rane priboliti
Ove neću ni žaliti.
Pa se smijem majko moja
Kako more pol junaka
Rane svoje priboliti.

Smiljanić Ilija i Ajka Tankošić

Mili bože ćuda velikoga
Od onoga osman Tankošića!
U osmana liepe djevojke
Po imenu Ajke Tankošića!

*

Digitized by Google

Mlada Ajka velika narasla.
Osman teži, da udade Ajku
Za vezira Ljutić kapitana.
Mudra Ajka po gradu se šeće,
Tr se njojzi za turčina neće.
Čula je za Smiljanić Iliju?
Sve je misli na jednu smislila,
Ona ide u biele dvore,
Tr uzimlje šestopero zlata
I udara sebe po obrazu.
Iz obraza krvcu je pušćala,
S krvcom Ili knjigu napisala,
O Ilija na glasu delija,
Čula jesam i ljudi mi kažu,
Da si takav na glasu delija
Da si dika zadarskih junaka!
O Ilija izkaži se sada,
Ali sada, ali već nikada!
O Ilija sudi moju muku,
Izbavi me iz dušmanskih ruku.
Sve dan po dan Ili knjiga dodje.
Kad Ilija knjigu zadobio,
Knjigu štije a na nju se smije,
Misli, misli Smiljanić Ilija

Digitized by Google

Sve je misli na jednu smislio
Tr on ode u kotare ravne,
Gje junaci rujno piju vino,
Vino piju o svačem divane.
On nalazi dva junaka mlada
I dvadeset i dva kapitana,
Medju njima Pere Mrkonjiću.
Vino piše jedne volje biše.
I tako se Zadru primicaše.
Sam Ilija jedne volje bio.
Niti pio, niti govorio.
Pita njega Pere Mrkonjiću:
Pobratime Smiljanić Ilija,
Što se jesi brate raztužio?
Gdje ti jesi mladjan obrčio,
A niesi jošte oženio?
Eno imam do tri seje mlade,
Biraj Ile, koju tebi drago.
Nato Ile ništa i nehaje,
Tr se vati rukom u džepove,
Pa izvadi trideset dukata:
Na vam braćo trideset dukata,
Jijte pijte i tješite majku,
Dok dovedem plemenitu Ajku.

Digitized by Google

On se skoči na noge lagane,
Pa on ode k bielu dvoru svomu,
I zazivlje svoju staru majku:
O starice stara moja majko
Iznesi mi babino odielo,
U komu je babo četovao,
Četovao i hajdukovao,
Po Kosovu razgonio turke.
Izvedi mi dobroga dorina
Svega majka s zuzom pokvasila,
Ko da ga je kiša pokosila
Bogom brate Smiljanić Ilija.
I sini ga svetiem Ivanom:
Nehod tamo moj sine jedini,
Ludo oćeš izgubiti glavu.
Turci su ti babu pogubili.
Ile muči, ništa neodluči.
On oblači babino odielo,
Na se meće divan kabanicu,
I na njoj je do tristo putaca,
Koje košta do tristo dukata.
Pripasuje britku sablju svoju,
Na kojoj je zmija izrezena.
Ovisoko glavu odignuo,

Digitized by Google

Dragi kamen u zubima drži,
Da se vidi Ili putovati
U po noći kano i u podne.
Nešto reče Smiljanić Ilija
Nešto reče a dorin mu kleče,
Pa se dori o sedalce baci,
Pak on ode preko polja ravna
Kano zviezda preko neba sjajna,
U dobro je doba dolazio.
Kad su turci proroku klanjali,
I djevojke u kolu igrale.
Al u kolu Ajka Tankošića.
Mili bože liepe li djevojke!
Dva obraza, ka rnma djulaja.
Biser zubi, usta su malena,
Ko da su joj dukatom krojena.
Dvi očice, biesne badamice,
Obrvice s mora pijavice.
Vati s' Ile do Tankošić Ajke,
Sve je pita i za ruke štipa:
O Ajkulo draga dušo moja,
Ja sam glavom Smiljanić Ilija.
Došao sam po tebe Djevojku.
Oćeš poći samnom u kotare?

Digitized by Google

Govori mu Tankošića Ajka;
O Ilija na glasu delija
Nebi danas Ile utekao
Da ti imaš krila sokolova
Od onoga Ljutić Kapitana.
Stiga bi te Ljutić kapitane.
Ile muči ništa neodluči.
Jedan aga dodje Ilu spitat
Odklen jesi neznana delijo?
Odklen jesi od koga li grada.
Kuda si se junak podigao?
Mudar Ile izdaleka s' kaže,
Daj onoga duždе mletačkoga,
Da je proša preko vode Save,
Da je tamo zagleda djevojku.
Drugi aga podje Ilu pitat:
Odklen jesi neznana delijo?
Odklen jesi od koga li grada?
Kudaj si se junak podigao?
Mudar Ile izdaleka s' kaže,
Da je onog dužde mletačkoga,
Da je proša preko vode Save,
Da je tamo zagleda djevojku,
Da ju poša izprositi za se.,

Digitized by Google

Treti aga izpituje Ilu:
Ta ti niesi neznana delija,
Neg si glavom Smiljanić Ilija.
Tri puta sam bio u kotaru,
Najviš si mi kujo dodijao.
Neš otići ni odnieti glave,
Nit odvesti plemenitog dore.
Kad Ilija glase razačuo,
On popade Ajku poprieko,
Pa je meće za se na dorina.
Tri puta ju opasuje pasom,
A četvrti od sablje kajasom,
Da je nebi vjetar oborio,
Da mu nebi sreće prelomio.
Ile ode preko polja ravna
Kano zviezda preko neba sjajna.
Al se Ajka Tankošić obazre.
Za njim trči busija turaka,
Iz busije junak se otega.
Al govori Ajka Tankošićka:
Dragi brate Smiljanić Ilija!
Sada ćemo izgubiti glavu.
Eto jaše Tankošić osmane,
I za njime busija turaka.

Digitized by Google

Knjim dopade Tankošić osmane
Ma na svojoj suroj bedeviji.
Al govori Smiljanić Ilija:
Draga dušo Ajkuno djevojko
Jel ti žao pogubiti babu,
Da ja njega sad pogubim mlada?
Ajka muči, ništa neodluči.
Šaru Ile sa ramena svali,
Šaru svali od oka opali,
Tr osmana s bedevije svali.
U dobro ga mjesto pogodio
Medju oči gdje s' obrve slažu.
Ile skoči sa svojeg dorina,
Tr uhvati šaru bedeviju,
Na nju meće plemenitu Ajku,
Pa odoše kroz goricu crnu.
Utekoše janjičarom turkom,
Zdravo Ile kući dohodio,
I s Ajkunom porod porodio
Nikada je nije prekorio;

....

Digitized by Google

Ženitba Janković Stojana

Kad se ženi Janković Stojane,
Iz daleka prosio djevojku,
Iz daleka, iz Misira grada,
Ito hćerku kralja Misirskoga —
Izprosio, prsten učinio. —
Prsten čini, svatbu ugovara.
Govori mu kralju od Misira:
O moj zete, Janković Stojane!
Kupi brže stotinu svatova,
Sve konjiće mlade, ne kovane,
I junake mlade, neženjene.
Al ne zovi tvojega netjaka,
Tvog netjaka, Sekule djeteta,
Jer Sekula neće piti vina,
Dok nevidi krvave stolice,
I na stolu tri mrtve glavice.
Muči, Stojan, ništa ne divani;
Već uzjašo dobrâ djogu svoga.
Ide Stojan k' bielu dvoru svomu,
U velike misli udario.

Digitized by Google

Nujan Stojan k dvoru dolazio,
Pokupi on stotinu svatova,
Od stotine manje nit jednoga.
Ne kupi ih roda gospodskoga,
Već ih kupi roda junačkoga:
Sve konjike mlade, ne kovane,
I junake mlade, ne ženjene;
A za kuma Kraljeviću Marka;
Za prikumka Miloš Obilića;
Za djevera Relju Malenoga;
Za čauša dva Voinovića.
I još zove sebi u svatove,
Svih devet mladih Jugovića.
I ostale pokupi svatove,
Al nezove svojega netjaka,
Svog netjaka Sekule djeteta.
Čim se brže svati sastanuli,
Uzjahali vrane konje svoje,
Pa odoše preko polja ravna
Kano zviezde preko, neba sjajna.
Gledala ih Sekulina majka,
A sęstrica Janković Stojana
Pa dozivlje Sekulu svojega:
O Sekula drago diete moje,

Digitized by Google

Gdje li si se ujcu zamjerio,
Kad te ujac u svatove neće?
Ništa zato drago diete moje,
Oblači ti Bugarske haljine,
Pa ti pojdi ujcu u svatove.
Nikad ujac Janje Misirkinje
Bez teb k dvoru dopeljati neće,
Niti svoje donieti glave,
Jer neznade kak' se tamo vlada.
To Sekula jedva dočekao,
Pa oblači Bugarske haljine;
Majka vodi dobroga dorina.
Kad Sekula odielo obuka,
Nješto reče, a dorin mu kleče,
Pa se dori u sedalce baca,
Pa on ode preko polja ravna,
Kano zviezda preko neba sjajna.
Na drumu je stigao svatove,
Božju njim je pomoć nazivao:
Božju pomoć, vi kito svatova,
I ti kume Kraljeviću Marko,
Hoćte primit mene u svatove,
Da ja idem s vama u svatove?
Marko njemu hitro odgovara:

Digitized by Google

Kad junaka neka i Bugara.
Prejahuje prvi pred svatovi.
Sekul misli na jednu smislio.
On se opet natrag povratio,
Tr upita Kraljevića Marka:
Hoć' te primit mene u svatove,
A Ja ću vas nešto naputiti,
Jer neznate kak' se tamo vlada,
Nikad niste bili u Misiru.
Reče opet Kraljeviću Marko:
Rekao sam — valjda nisi čuo —
Kad junaka neka i Bugara.
Čujte onda, što ću govoriti:
Izići će tristo djevojaka;
Stotina će konje poprimati,
A stotina svietlo oružje,
A stotina divan — kabanicu.
Konje dajte uvest u podrume!
Nedaj nikav sa sebe oružja,
Niti svoje divan — kabanice,
Jer bit će te kô i ženske glave.
Kad su došli ka Misiru gradu,
Dočeka ih od Misira kralju
A uz njega tristo djevojaka.

Digitized by Google

Širi ruke kralju od Misira,
Širi ruke i u lice ljubi
Ljubi zeta Janković Stojana
Sto djevojak konje poprimalo,
Odvedu je redom u podrume;
A stotina oružje iskalo,
A stotina divan kabanicu.
Neda nikav sa sebe oružja,
Niti svoje divan — kabanice.
Sa oružjem i skabanicama
Ulizoše u kulu tananu,
I sjedoše za sofru gotovu,
Pa uzeše rujno piti vino.
Vino piše, jedne volje biše,
Za Sekulu nitko i nemari:
Sekula se tam' ovamo šeće,
Nit on pije, niti kruha jede,
Već potrči hitro krušarici,
Kojoj tada oštro zapovieda:
Krušarice odrežte mi kruha.
Krušarica njemu odgovara:
Od otolen crni Bugarine!
Nije ovdje ni za Marka kruha;
Kamol' za te, crni Bugarine.

Digitized by Google

Udara ju rukom u obraze,
Pa on reže koliko mu dosti.
Pa otidje zatim sječin — baši
Tr i njemu oštro zapovieda:
Sječin — bašo, odsieci mi mesa!
Govori mu tada sječin — baša:
Od otolen crni Bugarine!
Nije ovdje ni za Marka mesa,
A kamo li za te, Bugarine.
Udara ga rukom uz obraze,
Pa on sječe koliko mu dosti.
Pak pohiti najzad točin — baši,
I njem junak oštro zapovieda:
Točin bašo utoči mi vina!
Ali njemu točin — baša reče:
Nije ovdje ni za Marka vina.
A kamo li za te Bugarine.
Udara ga rukom uz obraze,
Pa on toči koliko mu dosti.
Sekula se tam' ovamo šeće,
Vino pije govedinu jie.
Al eto ti kraljeve gospoje,
A punice Janković Stojana
Te zaviknu grlom glasovitim,

Digitized by Google

I dozivlje Kraljevića Marka:
O moj kume Kraljeviću Marko,
Žene piju pod oružjem vino,
Pod oružjem i kabanicama.
Govori joj Kraljeviću Marko:
Od otolen Kraljeva gospojo!
Kom' je ovnu runo dotežčalo,
Kom' junaku divan — kabanica:
Tak mi ovan nije za držanje,
Nit taj junak nije za junačtvo.
Al izide kralju od Misira.
Pa izvede jednu mudroliju.
On izvede devet djevojaka
Jednakieh i jednolikieh;
Pa dozivlje Janković Stojana:
O moj zete Janković Stojane,
Poznaš ovdje ti tvoju djevojku
Al ti Stojo, al ko od svatova?
Neprepoznaš ti tvoje djevojke,
Nit si voljan sobom nit djevojkom,
Niti svojom gospodom svatovi.
Stojan gledi Kraljevića Marka,
Marko gledi Miloš Obilića,
Miloš gledi Relju Malenoga,

Digitized by Google

Reljo gledi dva Voinovića,
Njih dvojica devet Jugovića,
Jugovići ostale svatove;
Svi svatovi u zemljicu crnu
Kako raste trava na uvojke
Kako biele u djevojke dojke.
Svi junaci mukom zamukoše,
I u crnu zemlju pogledoše.
Al negleda crni Bugarine,
Već dozivlje Janković Stojana:
O moj brate Janković Stojane
Je li testir djevojku poznati?
Govori mu Janković Stojane:
Testir tebi crni Bugarine,
Ako tebe Bog i srieća najde
Pa poznadeš liepu djevojku;
Dat ti hoću jaspru nebrojenu.
Al govori crni Bugarine:
Svlači skute, Stojina djevojko,
Ja te dobro znadem i poznadem,
Svlači skute Stojina djevojko
Pa ti kupi zlato i prstenje.
Ako li se koja druga hvata,
Odsjeć ću joj ruke do lakata,

Digitized by Google

I biele noge do koljena.
Nikoja se vatati nesmide,
Nego ljuba Janković Stojana.
Al izidje kralju od Misira,
Pa izvede drugu mudroliju.
On izvede devet konjâ vranî,
Devet konja vranî, osedlanî,
I na njima noži povezani.
Sve je oštro nebu okrenuto,
Te govori Janković Stojanu:
O moj zete, Janković Stojane
Nepreskočiš devet konja vranî,
I na njima noži povezanî,
Sve je oštro nebu okrenuto;
Nit si voljan sobom, nit djevojkom
Niti svojom gospodom svatovi,
Al ti Stojo al kô od svatova.
Stojan gledi Kraljevića Marka,
Marko gledi Miloš Obilića,
Miloš gledi Relju Malenoga,
Reljo gledi dva Voinovića,
Njih dvojica devet Jugovića,
Jugovići ostale svatove;
Svi svatovi u zemljicu crnu,

Digitized by Google

Kako raste trava na uvojke
Kako biele u djevojke dojke.
Svi junaci mukom zamukoše
Al govori Janković Stojanu,
Al govori crni Bugarine:
O moj brate Janković Stojane,
Je li testir konje preskakati?
Govori mu Janković Stojane:
Testir tebi crni Bugarine,
Ako li te Bog i srieća najde,
Pa preskočiš devet konja vranî,
I na njima noži povezanî —
Sve je oštro nebu okrenuto.
Al' se bojim, da preskočit nećeš.
On iztrka malo ponatrage;
Al govori Kraljeviću Marko:
Ti ga baci divan — kabanicu.
Al govori crni Bugarine:
Bora tebi Kraljeviću Marko!
Nereka li Kraljevoj gospoji
Kad sjedoste rujno piti vino,
Vino piti, dobre volje biti,
A za mene nitko nemario:
Koj ne može ovan nosit runa,

Digitized by Google

Onaj ovan za držanje nije,
A koj junak divan kabanice;
Onaj junak nije za junačtvo.
Marko se je malo zasramio
A Sekula dobro zatrkao
Pa preskoči devet konja vranî,
I na njima noži povezanî,
Pa s' udara crni Bugarine,
Udara se rukom po koljenu:
Ajme meni za desetim konjem,
Da ne gubim skoka junačkoga!
Al izidje kralju od Misira,
Pa izvede treću mudroliju.
On iznese na kopju jabuku,
Pa dozivlje Janković Stojana:
O moj zete Janković Stojane
Neustreliš na kopju jabuke,
Obe pole u ruku uhvatiš,
Nisi voljan sobom, nit djevojkom,
Niti svojom gospodom svatovi,
Al ti Stoje al kô od svatova.
Stojan gledi Kraljevića Marka,
Marko gledi Miloš Obilića,
Miloš gledi Relju Malenoga,

Digitized by Google

Reljo gledi dva Voinovića,
Njih dvojica devet Jugovića,
Jugovići ostale svatove;
Svi svatovi u zemljicu crnu,
Kako raste trava na uvojke
Kako biele u djevojke dojke
Svi junaci mukom zamukoše,
I u crnu zemlju pogledoše.
Al ne gleda crni Bugarine,
Već govori Janković Stojanu:
O moj brate, Janković Stojane,
Je li testir jabuku strieljati? —
Testir tebi crni Bugarine.
Ako li te Bog i srieća najde,
Pa ustrieliš na kopju jabuku
Obe pole u ruke uhvatiš
Dati ću ti jaspru nebrojenu
Bugar strielja na kopju jabuku
Obe pole u ruke uhvati
Pa ih daje Janković Stojanu.
A kada to sve gotovo bilo,
Kralj mu dade hćercu jedinicu,
Pa izvede dobre konje njima.
Dobre konje svoje posjedoše.

Digitized by Google

Pa podjoše preko polja ravna,
Kano zviezde preko neba sjajna.
Kad dodjoše iz polja u goru,
Gledao ih kralju od Misira
Pa dozivlje Vida Žeravicu:
Moja slugo Vide Žeravice,
Hodi otmi, od svatov djevojku;
Odmah ću ju ja vjenčati za te.
To je Vide jedva dočekao.
Na se meće devet vila glave,
U nje siplje živu žeravicu,
Pa on prnu nebu pod oblake.
Kad je došo u goricu crnu,
Na sried gore stigao svatove,
Po njim' pušta živu žeravicu,
S nozdrvâ mu grozna kiša lieva,
Iz ušiju oganj — vatra pali,
A iz usta gromovi pucaju.
Svi svatovi nekud pobjegoše,
Samo osta Bugar i djevojka.
Bugarinu pred konja dopao,
Al govori liepa djevojka:
Udri njega, crni Bugarine,
To je sluga babajke mojega

Digitized by Google

Udri njega dok on nije tebe.
Bugarin je sablju povadio;
Zubi škrinu crni Bugarine,
Zubi škrinu, a sablja mu sinu,
Pa zamahnu, odsječe mu glavu,
Svih devet mu glava odsjekao,
Pa on s djevom kući pjevajući.
Kad izašli svati s gore crne,
Tužno k dvoru oni dohadjali,
Pa u dvorih Janković Stojana,
Sastali se, med sobom divane:
Mili bože, što je od djevojke,
Od djevojke i od Bugarina!
U te mire dodju pred dvorove,
Bugar crni i liepa djevojka,
Pa govori liepoj djevojci:
Boga tebi ljepoto djevojko,
Ovo su ti Stojini dvorovi
Ostaj s Bogom, ljepoto djevojko!
Bog te prati crni Bugarine!
Odgovori ljepota djevojka.
Pokucala ona na vratima.
To začuje Janković Stojane,
Te poviče iza svega glasa:

Digitized by Google

Eto kuca: netko na vratima.
Čujte malo, gospodo svatovi,
Nebi li to moja ljuba bila?
On pohiti otvoriti vrata,
Al pred vrati Janja Misirkinja.
Do po noći rujno vince pili,
Vino pili, dobre volje bili.
Dan se svanu, sunačce ogranu,
Tamo ide Sekula netjače.
Kad je došo pred Stojine dvore
Pa dozivlje Janković Stojana;
Jeste l' tamo vi zdravo pasali?
Al govori Janković Stojane:
Ne pitaj me Sekula netjače,
Da si se ti ondje dogodio,
Žive glave kući neb' donio.
Govori mu Sekula netjače:
O moj ujče, Janković Stojane,
Da se nisam ondje dogodio,
Nikav glave od vas ne iznese.
Govori mu Kraljeviću Marko:
O Sekula, da te Bog ubio,
Zašt' se nisi ondje povidio!

Digitized by Google

Janković Stojan i sestra mu Jelica

Sestra brata jedinog imala
I njega je na vojnicu dala,
Po imenu Janković Stojana.
Često brata za zdravlje pitala,
Još češće mu knjigu odpisala,
Piše jednoč Janković Stojane
O Boga ti sestrice Jelice!
Što mi pišeš i za zdravlje pitaš,
Kad ću ludo izgubiti glavu.
Pogubi ja turskoga vezira.
Turci ištu rusu moju glavu,
Ali moju, ali ikog moga.
Kad sestrica glase razačula
Pa se skoči na noge lagane.
Pa dozivlje svog Jovana sina:
Ustaj Jovo ujcu u svatove.
Govori joj nejaki Jovane:
Nema majko dara za svatove
Da ja idem ujcu u svatove.
Hodi sinko ujcu u svatove,

Digitized by Google

Dat ću tebi dare za svatove,
Dat ću tebi vranca potajnoga.
Vodi konja svom Jovanu sinu
Pa on ode preko polja ravna
Pa on ode na kosovo bojno
Al čekaju tri turčina mlada.
Jedan veli silnoga junaka,
Drugi veli žalostna mu majka,
Treći manu odsieče mu glavu,
Glava majci na letuć govori:
Ala majko da te Bog ubio
Volila si bratu jedinomu,
Neg Ivanu najstarijem sinu.

Mijate hajduče i Osman-Begovičic

Piše knjigu Mijate hajduče,
Iz Virine iz visok plan ne
Baš na ruke Osman-begovici:
Teto moja Osman-begovice
Pošalji mi begovo odielo,

Digitized by Google

U komu je beže četovao
Četovao i hajdučevao.
Kad je teta knjigu zadobila
Knjigu štije a na nju se smije.
Onu štije drugu rukom piše,
Pa je piše Mijatu hajduku:
O Mijate o gorski hajduče:
Odi pasi po Bosni kobile,
A razbijaj po moru galije.
Kad Mijate knjigu zadobio
Knjigu štije, a na nju se smije,
Pa on kupi petnaest kotarana!
Mi hajdemo braćo u robiju,
Porobiti Osman-begovića.
Kad junaci glase ruzačuli,
Odmah oni svietom polazili:
Kad su došli pred begove dvore,
Oko dvora oni oblaziše
I oni se sobom spominjaše,
Da kako će kulu porobiti,
Kad ne mogu nikud provaliti.
Domisli se Mijate hajduče:
Lako će mo kulu porobiti.
Ja ga znadem tanko zacviliti,

Digitized by Google

Miša znade turski divaniti.
Te zacvili Mijate hajduče,
On zacvili glasom djevojačkim
Ko što cvile tanane robinje
On zacvili kao guja ljuta:
Ajme meni, ajme mojoj majci
Gdje ću biti, gdje li vijek viti?
Kruh kuhati Osman-begovici,
Kruh kuhati i vodu nositi,
Noge prati, onu vodu piti!
Tješi njega Musa Kesrdžija,
Tješi njega turskiem divanom:
Muč neboj se tanana robinjo,
Moja ti je gospa milostiva.
Što imade sve pred dušu dade
Tebi s njome lošo biti neće.
To začula Osman-begovica
Pa uzimlje devetere ključe,
Pa otvara devetera vrata.
Pomislila žalostna joj majka,
Da je njezin Osman-begoviću.
Pusti ona u kuću hajduke.
Čim u kući Mijate hajduče
Božju joj je pomoć nazivao:

Digitized by Google

Draga teto Osman-begovice,
Kamo ti je beže otišao? —
Govori mu Osman-begovica
Boga tebi Mijate hajduče!
A moj mi je beže otišao
U Svinjice kupiti dimnice,
U robiju robiti junake.
Neće doći za tri nedjeljice.
Bogom brate Mijate hajduče,
Robi kulu sa četiri strane,
Ostavi mi sando djevojačko.
Kad Mijate glase razačuo,
Pa govori Osman-begovici:
Otvori mi sando djevojačko,
Da ja vidim djevojačko ruho.
Ona mu ga mlada otvorila.
Ozgo leži od zlata košulja
Ona je sva zlatom izvezena.
Primjeri je Mijate hajduče,
Pa govori Osman-begovici:
Teto moja Osman-begovice,
Gdje pristala begova košulja,
Gdje pristala totu i ostala.
Drugo blago braća odniela.

Digitized by Google

Tad govori Mijate hajduče:
Ostaj s Bogom Osman-begovice
Dokle opet blaga ponakupiš
Oću tebe ja doć opet naći.
Kad junaci u goru dodjoše,
Pa stadoše svilu dijeliti.
Ne važu je niti računaju.
Već junaci od jele do jele.
Na junaka devet odjelaka.
Kad stadoše zlato dijeliti
Ne broje ga niti računaju,
Već junaci svojimi kalpaci.

Od Karlovca Ive i iz Modruše Mande

Paslo ovce momče i djevoje.
To je momče od Karlovca Ive,
A djevojče iz Modruše grada.
Lipa Mande modruškoga bana.
Pasu ovce devet godin dana.
Kad deveta na zahodu bila

Digitized by Google

Govori joj od Karlovca Ive:
Mandalino draga dušo moja,
Jesu li ti noge za papuče?
Jesu li ti ruke za piršćenje?
Jeli tvoje lice za ljubljenje?
Al govori modruškinja Mande:
Od otolen od Karlovca Ive!
Nit su moje noge za papuče,
Nit bielo lice za ljubljenje
Nit su moje ruke za piršćenje,
Nigda tvoja ljuba biti neću!
Nujan Ive k dvoru dolazio.
Gledala ga sestrica Jelica,
Pa dozivlje ostarielu majku:
Eto nami našeg brata Ive.
Niti sviri niti popjevava,
Niti javi prebielo stado.
Daleko ga majka susrietala,
Pa upita svog sina Ivana:
O Ivane drago diete moje!
Što ne sviriš niti popjevavaš?
Je li mi te jako zaboljelo?
Ali ti je stado povalilo?
Govori joj od Karlovca Ive:

Digitized by Google

Oj starice, stara moja majko!
Nije mene jako zaboljelo,
Nit je meni stado povalilo
Prevari me liepa djevojka,
Lipa Mande modruškoga bana.
Ona mene oženiti neće.
Govori mu ostariela majka:
Oj Ivane drago dite moje!
Lako š' Mandu prevariti mladu.
Pusti kosu za godinu dana,
Češljom češljaj a gestenom maži.
Obući ćeš robu djevojačku.
Tad ćeš poći u' nu goru crnu,
Pa ćeš usjeć gusle javorove
I ubrati sa jele još smole,
Paš' zasmolit lievo oko svoje,
Pa ćeš ići ka Modruši gradu,
Pa ćeš ići k dvoru divojkinu,
Uprositi, da ti konak dadu.
To je Ive poslušao majku.
Rasla kosa godinu mu dana.
Češljom češlja a gestenom maza.
Obukao robu djevojačku.
Svejedno je kano i djevojka.

Digitized by Google

Pa on ode u goricu crnu,
I usječe gusle javorove,
Pa još ubra sa jele i smole,
Pa zasmoli livo oko svoje,
Pa on ode ka Modruši gradu.
Neće hudi, da mu konak dadu,
Kad je došo k banici gospoji
Ondi gudi a i popjevava
Al izidje banica gospoja,
Te govori grlom glasovitim:
Mili bože liepe li djevojke!
Da mi nije oka izgubila
S ljepotom bi cara meritala. —
Al govori s ljepica djevojka:
O banice draga gospo moja·
Ćeteli me primit na konake?
Govori joj banica gospoja:
Mandalino draga k ćerko moja!
Uzmi sobom s ljepicu djevojku
Pa je vodi u bijele dvore.
To je Mande za Boga sprimila.
Pa je vodi u bijele dvore,
Pa sjedoše rujno piti vino.
Do po noći oni vino piše.

Digitized by Google

Kad je bilo noći po ponoći
Al govori banica gospoja:
Mandalino draga dušo moja!
Ti mi steri sljepici djevojci.
Govori joj sljepica djevojka:
O banice draga mamo moja,
Nesteri mi gdje do mužke glave,
Već me šalji svojoj k ćerci mladoj.
To banica za Boga sprimila,
Pa dozivlje k ćerku Mandalenu:
Mandalino drago diete moje
Zamidere sljepicu djevojku,
Pa je vodi na črdake gornje
Pa zatvori sobom u kamare
Gdje mi do vas neće mužka glava.
To je Mande za Boga sprimila,
Pa uzimlje devetere ključe,
Pa ju vodi na gornje črdake,
Pa sljepicu sobom zatvorila.
Njoj govori sljepica djevojka:
Mandalino draga dušo moja
Da je nami sada mužka glava,
Ljepo bi ti nam spavati bilo.
Govori joj Mandalina draga:

*

Digitized by Google

O sljepice jadna kukavice
Što će nami sada mužka glava?
Nemož tako po svietu oditi
A kamo li da još čedo imaš,
Kad je bila ura po ponoći
Govori joj od Karlovca Ive:
Mandalino draga dušo moja.
Ja ga niesam sljepica djevojka,
Već sam glavom od Karlovca Ive.
Al govori Mandalina draga:
O Ivane draga dušo moja
O Ivane jedini kod majke,
Živ mi bio ti si meni mio,
Ljubi mene do bijela dana.
Kad svanulo i granulo sunce
Al govori od Karlovca Ive:
Ostaj s Bogom Mandalino draga
Dok sakupim gospodu svatove,
Oću doći po tebe djevojku.
Ustade se banica gospoja
Pa dozivlje Mandalinu djete.
Ona je nij mogla probuditi.
Ona mi se prestrašila majka,
Da je Mande preminula mlada.

Digitized by Google

Ona ide na gornje črdake
Ona s nogom u vrata udara,
A vrata se odma izstavila.
Nije mogla Mande probuditi.
Kad je ona probudila Mandu.
Pa govori dragoj ćerci svojoj.
Mandalino draga dušo moja
Što li ti je lišće izgrdjeno ?
Što li su ti oči pomućene?
A što su ti kose pomršene ?
Govori joj Mandalina diete:
O starice stara moja majko!
Ja se majko izčešljala niesam,
Te su moje kose pomršene.
Ja se majko još umila niesam
Stoga su mi oči pomućene
A moje je lice izgrdjeno,
Pod licem je zlato i pršćenje
Pa je moje pretišćalo lice.
Govori joj banica gospoja:
Mandalino drago diete moje
Kamo ti je sljepica djevojka?
Govori joj Mandalina diete:
Nije ono sljepica djevojka

Digitized by Google

Već je ono od Karlovca Ive.
Ti mu piši listak knjige biele:
Neka ide po mene djevojku.
Majka svoju k ćrku poslušala,
Ona piše listak knjige biele:
O Ivane liepi Karlovčane!
Kupi svate odi po djevojku.
Sve konjike mlade nekovane
A junake mlade neženjene.
Kad je Ive knjigu zadobio
I vidio što mu knjiga kaže,
On dozivlje svoju staru majku:
Kuvaj majko lake brašnenice
Nek su tanke, nek dorinu lake,
A ja idem kupiti svatove.
Kad skupio Ivane svatove
Oni pošli ka Modruši gradu.
Kada došli ka Modruši gradu
Tad sjedoše rujno piti vino
Govori mu banica gospoja:
Bogom tebi od Karlovca Ive!
Gdje su tebi gusle i torbica?
Njoj govori od Karlovca Ive:
Nisam moga laglje prevariti.

Digitized by Google

Kad se svaća vina ponapili
Uzmu sobom mlajahu djevojku
Banici je majki govorila
Ostaj s Bogom mila majko moja
Došlo vrieme, da se razstanemo.
Govori joj banica gospoja:
Pošla s Bogom Mande ćrko moja.
Pošli s Bogom draga svaćo moje!

....

Digitized by Google

Smrt djevojačka

Kad se ženi Pridovljević Jure,
On je svoje svate pokupio,
Lipo j' svoje svate svetovao:
„Aj vi moja gospodo svatovi,“
„Kad pojdete po moju djevojku,“
„Nikomu ni kape nesokrijte.“
„Kad se mojom vratite djevojkom,“
„Svakomu se do tal poklonite,“
„I dievojku moju naučiti.“
Zdravo oni do dievojke pridu,
I zdravo se nazad povratili.
Kad su prišli srid crne gorice,
Al govori mlajahna dievojka;
„Aj vi moja gospodo svatovi,“
„Niklo jošće i milo pivajte,“
„Črna gora nigda nije sama,“
„Al prez vuka ali prez hajduka“
„Al je va njoj Tomiću Mihajlo,“
„Ako j. va njoj Tomiću Mihajlo,“
„Triput me je kod majke prosio.

Digitized by Google

„A četvrti kad sam bila sama.“
Al govori najstariji svate:
„Nebudali mlajahna dievojko,“
„Da bi nebo na zemljicu palo,“
„Mi bimo ga na kopju dignuli.“
Jošte junak va rieči bijaše,
Al udrije Tomiću Mihajlo,
I sa svojom družinom hajduci
I raztira po gori svatove
Gdje ih stiže tu njim glave riže.
Osta sama va gori dievojka,
Ona grede po gorici sama,
Najde glavu kuma vinčanoga,
Lipo j' glavu od krvce otrla,
I meće ju na travu zelenu,
Da ju žarko ogrije sunašce.
Opet pojde malo ponaprida,
Najde glavu ručnoga divera,
I tu glavu od krvce otare,
I meće ju na travu zelenu,
Da ju žarko ogrije sunačce.
Ona pojde malo ponaprida,
Najde glavu svoga zaručnika,
Tu je glavu va suzah oprala,

Digitized by Google

I veže ju v šarenu mahramu,
I meće ju sebi va nedarca.
Ona plače kako zmija ljuta,
I sama se sobom razgovara:
„Neznam bože, kud ću ni kamo ću,“
„Napred neznam a nazada neću!“
Već izvadi noži od pojasa,
I udara sebe va srdačce,
Toj' gljedao Tomiću Mihajlo,
Tere sobom junak govorio:
„Ja bim volel, da se nis rodio“
„Neg da sam se ovdi dogodio!“

....

Digitized by Google

Vila ustrililа Ivu.

Rasla jelva va srid Sarajeva,
Na dugo je grane razpustila;
Nije ono ona vita jelva,
Već je ono Dorotea gospe.
Na dugo je grane razpustila,
A još dalje k ćere poženila:
Jednu dala duždi mletačkomu,
Drugu dala kralju nimačkomu,
Tretu dala v mostir koludricam;
A Ivana jedinoga sina, —
Njega majka za se ostavila.
Kad je Ive veliki narasal,
On je svojoj govorio majki:
Kupi majko gospodu svatove,
Da ja idem po divojku moju.
Ivanu je govorila majka;
Aj Ivane moje dite drago,
Kako ćeš ti sestre sakupiti,
Na to tvoje veliko veselje?
A Ivan je majki govorio:

Digitized by Google

Aj starice moja mila majko,
Lahko j' meni sestre sakupiti,
Na to moje veliko veselje!
Ku si dala duždi mletačkomu,
Ona ti je odavna umrla;
Ku si dala v mostir koludricam,
Njoj dat nete iz mostira vanka;
Ku si dala Kralju nimačkomu,
Ona j' dugo simo ti prit neće.
Kad je majka rieči razumila,
Ivanu je svate sakupila;
Lipo j' majka svate nakitila,
Više v svilu neg va bunbažinu,
A Ivana jedinoga sina,
Više v zlato, neg va belo platno.
Kada Ive pojde po dievojku,
Zdravo svati goru projahali,
Pak izlaze iz gore na polje.
Dvi ih s gore ugledale vile,
Te je vila vili govorila:
Poglej vilo glje sestrice moja,
Lipi ti su svati Ivanovi,
Još je lipši jedinac kod majke.
Lipo jih je na kitila majka,

Digitized by Google

Više v svilu neg va bunbažinu,
A Ivana jedinoga sina,
Više v zlato neg va belo platno,
Ustril' mo ga vilo sele moja.
Vila j' vili tiho govorila;
Nemoj vilo, nemoj sele moja,
Mučno j' njega odhranila majka
I junačkim opasala pasom;
Već ustrili konja pod junakom.
Ali vila vilu neslušaše,
Već ustrili na konju junaka.
Jedva Ive do dievojke pride,
A kada je po obedu bilo,
Tad govori mlajahna dievojka:
Aj vi moja gospodo svatovi,
Pokažite kadi j' moje drago?
Govori joj najstariji svate:
Gljej dievojka med svatove svoje,
Upazit ćeš med njimi junaka.
Na komu je prelipo znamenje,
Droban biser i drago kamenje.
Kad se svati nazad povratiše,
Svi svatovi ponaprida jašu,
Ive diete osta ponajzada.

Digitized by Google

Ujac mu se obazrio Janko,
Ivanu je tiho govorio!
Aj Ivane moje diete drago,
Ča je tebi ka ti je nevolja
Da ti osta od svatih najzada?
A Ivan je njemu govorio:
Bora tebi moj ujače Janko,
Moja j' mene zabolila glava,
Da bi glava nego i srdačce;
Čini mi se moj ujače Janko,
Da ran ovih preboliti neću.
Ujac mu je tiho govorio:
O Ivane moje diete drago;
Veži glavu va šaru mahramu,
Upni srcem v lucne od sedalca,
Da se tvoji svati neobliče.
Ivan ujca lipo poslušao:
Veže glavu va šarcu mahramu,
Srcem upne v lucne od sedalca,
I pojaše malo ponaprida.
Z duga Ivu ugljedala majka,
Tr Ivanu tiho govorila:
O Ivane moje diete drago!
Ča je tebi ka ti je nevolja?

Digitized by Google

Ivan majki tiho govorio:
Moja j' mene zabolila glava,
Od srdačca ni živit nemorem,
Već mi razstri mekane ložnice,
Da ja idem noćcu noćevati.
Razstre majka te mehke ložnice,
Svati idu večer večerati,
A Ivan se dušicom dieliti.
Al zacvili Ivanova majka:
Jijte pijte gospodo svatovi,
Jijte pijte i razstajite se;
Evo mrtav Ive diete moje!
Tad zacvili gizdava dievojka:
Ajme meni mila moja majko,
Kuda li ću na koje li strane?
Govori joj Ivanova majka:
Aj ne cvili gizdava dievojko
Žali s namom Ivana mojega,
Žali s namom va dvoru mojemu,
Žali njega tri godine dana,
Žaleć njega poć ćeš za drugoga.
Žalila ga j' tri godine dana,
Žaleć njega išlaj za drugoga,
Baš u selu za suseda svoga.

Digitized by Google

Nedaj dragoj sve povolji

Majka goji k ćercu jedinicu,
Tri leti joj ime zibirala,
A četrto zlato materino.
Kada zlato već na dobu došlo,
Zlato bi se rado oženilo.
Prosili ju prosci na sve strane,
Al ju majka od mila nedaje,
Prosil juje Vujo Zelenčiću,
Njemu ju je obećala majka,
Obećala i prstenovala.
Prosil ju je kralju mlado diete
I njemu ju obećala majka,
Obećala i prstenovala.
Kada čuo Vujo Zelenčiću
Srdit ode iz dragina dvora,
Te zajaše konja vivericu.
I on trči priko polja ravna.
Dugo za njim gljedivala draga,
Još je svojoj majki govorila!
O prokljeta moja majko bila,

Digitized by Google

Eno jaše Vujo Zelenčiću,
Ide ležat na mrtve postilje!
Zato majka ništa i nehaje,
Već napiše listak, knjige biele,
Pak ju šalje budućemu zetu,
A ka kralju, mladomu dietetu.
Va knjigi mu liepo govorila:
O moj zete kralju, diete mlado:
Ti sakupi svaću i svatove
Pa ti pridi po mladu dievojku,
Kad pročita kralju diete mlado,
Kad pročita listak knjige biele,
On sakupi svaću i svatove,
I on ide po mladu dievojku.
S duga jih je mlada ugljedala,
Još njim brže suprot došećala.
Pa je kralju liepo govorila:
Ne peljaj me čez tu črnu goru,
Već me peljaj pokraj Vuje dvorih,
Da me 'vidi Vuje stara majka.
Liepo j' kralju dragu poslušao,
Te ju pelja pokraj Vuje dvorah.
Kad su prišli pred Vujine dvore.
Tad govori zlato materino

Digitized by Google

Bora tebi kralju mlado diete,
Pust me vidit Vuju Zelenčića,
Kadi leži na mrtvih postiljah.
Al govori kralju diete mlado:
Hodi, zlato, koliko ti drago.
Kad je prišla do Vujine glave,
Ondi j' ona suze prolivala.
Al govori Vujo Zelenčiću:
Boga tebi moja majko mila
Ča su nami dvori sagnjileli,
Da sad na me tiha rosa pada?
Al govori bolna Vuje majka:
Nisu nami dvori sagnjileli,
Niti na te tiha rosa pada,
Već su suze tvoje vierne ljube.
I mlada mu tiho besedila:
Ako ću te živa učiniti,
Negrem ti ja iz kamare vanka.
Al govori skoro mrtav Vujo:
Kasno j' mila, doba o poldana!
To izusti i dušicu pusti.
Udrila se j' mlada po srdačcu:
Puklo joj je na dvoje srdačce.
Govori joj Vujova majčica:

Digitized by Google

Mili bože čuda velikoga,
Kadi mrtav junak i dievojka!
A govori kralju mlado diete:
Prokljet bio svaki ovak' junak,
Koji daje dragoj sve po volji!
Pa on kući svaćom bez dievojke.

....

Smrt Tepšića junaka

Piju vino braća Trzijina,
Š njimi pije Tepšić dobar junak.
Tepšić prosi Trziju dievojku;
A Trziju mila majka neda,
Za Tepšića mladjahna junaka.
Trziji je govorila majka:
O Trzija draga dušo moja,
Nehod k ćerko za mlada Tepšića;
Tepšićeva ponosita majka,
Ti joj k ćerko ugoditi nećeš;
Konja jaše kô delija mladi
Sablju paše kao i spahija

Digitized by Google

Tunban krije kao i snašica.
Trziji se s manjim nemogaše,
Ona njemu drobnu knjigu piše
O Tepšiću draga dušo moja;
Da je tvoja ponosita majka,
Već te prosim, draga dušo moja,
Da ti zameš Maru brajna moga!
Jedan smo se danak porodili,
Jednake smo haljine nosili,
Jednoga smo stasa i priklada,
Skupa jesmo va školu hodili,
Skupa jesmo va crikvu hodili.
I njemu se s manjim nemogaše,
I on pojde po Maru divojku.
Trzija je majki govorila:
O starice mila moja majko,
Ništo j' mene zabolila glava,
Od srdačca ni živit nemogu,
Već vas prosim draga braćo moja,
Ako bi vam tegnula umriti,
Nemojte me pokopati mlade,
Gdi se koplju druge druge moje,
Nego mene mladu pokopajte,
Pokraj našeg grunta junačkoga,

Digitized by Google

Tud će proći svati Tepšićevi,
Pitat oće Tepšić dobar junak,
Čije li je groblje ovo ovdi.
Pak će reći Mare brata moga:
Ovo j' grobje Trzije divojke.
Svati su ju pensum posipali,
Lipa Mare s rožom iz rukava,
Tepšić junak groznimi suzami.
Mrtav junak kraj divojke pade
Al govori Maruška divojka:
Ča ću jadna sada učiniti!
Nazad nesmim a na prvo neznam;
Ako idem miloj majki mojoj,
Reći će mi mila majka moja:
Ča su k ćerko gustî gostî tvojî?
Ako idem bogom danoj majki,
Reći će mi bogom dana majka:
Ča j' divojko zlotvorice moja;
To izusti i dušicu s pusti,
Tu se j' troje grobje sastanulo.
S Tepšića je zelen bor izrasal,
A s Trzije vinova lozica,
S Mare zrasla rumena rožica.
Lozica se j' okol' bora vila,

Digitized by Google

Kô divojka okolo junaka.
Lozica se i vila i vila
Na vila se j' majki do prozora,
Starica joj govorila majka:
Hodi s Bogom vinova lozico!
Prokljeta ga svaka majka bila,
Ka rastaje i milo i drago,
A sastaje nemılo nedrago.

....

Kraljević Marko i crni arapin.

Kulu zidje crni arapine
U primorju kraj sinjega mora,
Sa svačim je kulu izkitio.
Po njoj mi se arape šetao.
Govorio crni arapine:
„Što ćeš moja u primorju kulo?
„Majke neimam, da po tebi šeće,
„Niti majke niti roditelja,
„Ja se jadan oženio niesam.
„Začuo sam u cara djevojku

Digitized by Google

„Prosit ću je, ako mi je dade,
„Ako mi je care dati neće
„Hoće meni na megdan izići,
„Na megdanu djevojku dobit ću.
Piše knjigu crni arapine
Baš na ruke caru gospodinu:
„Bogom tebi moj care čestiti,
„Hoćeš dati ćrcu za arapa?
„Ako mi je care dati nećeš,
„Ona će mi na megdan izići.
Sve dan po dan caru knjiga dodje.
Kad je care knjigu zadobio.
I vidio što mu knjiga kaže,
On dozivlje milu gospu svoju:
„O Bogom ti carice gospojo,
„Knjigu piše crni arapine,
„Da mu damo liepu djevojku.
„Ako mu je mi dati nećemo,
„Da će njemu na megdan izići,
„Na megdanu dobit će djevojku.
Misli care što će učiniti,
Nemože on naći megdanžije.
Koj bi otel od arap djevojku.
San sanjala carica gospoja,

Digitized by Google

San sanjala caru kazivala:
„Bogom tebi moj care čestiti,
„Ja sam dobru sanatu sanjala.
„Ako Bog da i srieća junačka
„Meni dodje Musa Kesrdžija
„U Prilipu gradu bielomu,
„Daj u njemu jedan megdanžija
„Po imenu Kraljeviću Marko.
Kad je care glase razačuo
Piše knjigu Kraljeviću Marku;
„O junače Kraljeviću Marko
„Otmi meni od arap djevojku,
„Dat ću tebi tri tovara blaga,
„Kakva blaga sve žutih dukata.
Care šalje svoga tatarina:
„Hodi tamo moj dragi tatare,
„Hodi tamo do Prilipa grada,
„U Prilipu jedan megdanžija
„Po imenu Kraljeviću Marko,
„Koj će otet od arap djevojku.
Tamo ide carev tatarine,
Nosi knjigu Kraljeviću Marku.
Kad je doša do Prilipa grada
I začuo kadi Marko biva,

Digitized by Google

Marku nosi knjigu prebielu,
Dade knjigu Kraljeviću Marku.
Marko vidi što mu knjiga kaže,
Pa on šalje k caru tatarina:
„Pojdi s' Bogom carev tatarine,
„Ja nesmijem na arapa poći,
„Skinu' bi mi sa ramena glavu
„Što će meni sve carevo blago,
„Kad ja nemam na ramenu glave.
Tamo ide carev tatarine,
Kad je došo caru čestitomu
Pa kazuje što mu Marko reče,
Da nesmije na arapa poći,
Da mu arap neoduzme glave,
Da što će mu sve carevo blago
Kad izgubi sa ramena glavu.
Piše knjigu carica gospoja,
U njoj mi je Marka pozdravljala:
„O moj sinko Kraljeviću Marko
„Otmi meni od arap djevojku,
„Dati ću ti pet tovara blaga
„Kakva blaga, sve žutih dukata.
Tere šalje svoga tatarina:
„Hodi tamo moj dragi tatare,

Digitized by Google

„Hodi tamo do Kraljević Marka,
„Predaj knjigu Kraljeviću Marku.
„Tamo ide carev tatarine.
Kad je doša Kraljeviću Marku,
Knjigu dade Kraljeviću Marku,
Knjigu štije Kraljeviću Marko.
Kad on vidje što mu knjiga kaže,
Pa govori mladomu tataru:
„Hodi s Bogom carev tatarine
„Ja nesmijem na arapa poći,
„Da mi arap neoduzme glavu,
„Što će meni sve carevo blago,
„Kad mi nije na ramenu glave.
Tamo ide carev tatarine
Pa on pravi carici gospoji;
Šta je reka Kraljeviću Marko,
Marko kaže, da nesmije poći,
Da mu arap neoduzme glavu,
Da što će mu sve carevo blago.
Kad to čula carica gospoja,
Ona čula što joj tatar kaže,
Tr dozivlje svoju liepu hćrku:
„Bogom tebi draga hćeri moja,
„Piši knjigu Kraljeviću Marku,

Digitized by Google

„Da te otme mladu od arapa.
Piše knjigu liepa djevojka
Liepo Marka u njoj pozdravljala:
„Bogom brate Kraljeviću Marko,
„Bratim tebe Bogom jediniem
„I kunem te svetiem Ivanom,
„Otmi mene mladu od arapa,
„Dat ću tebi sedam tovar blaga,
„I dat ću ti od zlata košulju,
„I dat ću ti sablju cesarovu,
„Na nju ću ti pečat udariti
„Da te niki pogubit nesmie
„Dok ne pita cara čestitoga.
Tamo šalje svoga tatarina:
Tamo ide carev tatarine
Nosi knjigu Kraljeviću Marku.
Kad ju vidje Kraljeviću Marko
Kad vidio što mu knjiga kaže,
Tr govori mladu tatarinu:
„Hodi s Bogom carev tatarine!
„Nit mu veli doći nit ne doći.
Tamo ode carev tatarine,
Pa on pravi carici gospoji
On povieda što mu Marko reče:

Digitized by Google

„Hodi s Bogom carev tatarine
Nit mi reče doći nit nedoći,
Dan se svanu i sunašce granu.
Car opravlja liepu djevojku.
Opravlja ju u to sinje more.
Ide ona do sinjega mora
Itu njojzi dobra srieća bila,
Na moru je Kraljeviću Marko
Napajao svog vierna šarinu.
Šarac neće, da on vode pije
Nogom taba o zemljicu crnu,
Marko gleda što mu šarac taba,
Što mu taba o zemljicu crnu,
Obazre se Kraljeviću Marko.
Al kad idje liepa djevojka
Božju pomoć moru nazivala:
„Da si zdravo moje sinje more!
„U tebi ću viek vjekovati,
„U teb' volim viek vjekovati,
„Nego poći za arapa crnog
To začuo Kraljeviću Marko
Pa on pita liepu djevojku:
„Bogom tebi liepa djevojko
„Što je tebi, da ti tako kuneš?

Digitized by Google

Tr govori liepa djevojka;
„Što me pitaš neznana delijo
„Što me pitaš, kad pomoći nećeš.
„Pisala sam Kraljeviću Marku,
„Da on otme mene od arapa,
„Da ću mu dat sedam tovar blaga
„I još tome od zlata košulju,
„I da ću dat sablju cesarovu,
„A i na njoj pečat udariti,
„Da ga nesmi niki pogubiti
„Dok nepita cara čestitoga.
Al govori Kraljeviću Marko:
„Hodi kući liepa djevojko.
„Ja sam glavom Kraljeviću Marko.
„Pa kad dodje crni arapine
„Neka dadu tebe za arapa
„I neka mu večeru skuhaju,
„I neka ju njemu liepo zruče,
„I nek meni večeru naprave,
„Ja ću biti u mehanu ravnom,
„U mehanu hoću vino piti
„Neka meni neomale vina.
Kada došla liepa djevojka
I kazuje caru čestitomu:

Digitized by Google

„Evo doša Kraljeviću Marko
„Marko pita laganu večeru.
Kad je care glase razačuo
On mi kuha laganu večeru
Pa je šalje Kraljeviću Marku,
Ali eto crnog arapina
Sa svojeh petstotin svatova.
Liepo ga care dočekao
I njemu je večeru sigura
I liepo mu večeru izruči.
Vo.p ode od cara čestitog.
Kar je doša pred mehane ravne
Pa govori crni arapine:
„Mali bože šta to bi ti može
„Sve j' od straha zatvorilo vrata.
„U mehanu zatvorena vrata.
„Il je bedast il za strah neznade.
Arap tegnu suru bedeviju
Nategnu je na mehane ravne,
Al arapu hudna srieća bila,
Izpeči se šarac Kraljevića,
Šarac baca na crnog arapa
Nedade mu ni unutra ući.
Marko pije jedan bukal vina,

Digitized by Google

Jedan pio, drugi šarcu dao.
Kad svatovi malo odmašiše
Za njim ide Kraljeviću Marko.
Kad je stiga od arap svatove,
On progoni zadnje ma pred prve.
Al arapu hudna srieća bila
Pogubi mu Kraljeviću Marko
Pogubi mu petstotin svatova.
Al se vrati crni arapine,
Udriše se zlaćenim kopjami.
Kad se njima kopja polomiše,
Stade vriska dobrieh konjika,
Stade zveka noža i sabalja,
Prevario Kraljeviću Marko
On prevari crnog arapina,
Kako mi ga lasno udario,
Iz vrata mu glavu izkinuo.
Meće glavu u konjo-zobicu,
I uzimlje liepu djevojku,
Uzimlje je za bielu ruku
Pa je vodi caru čestitomu,
I on nosi od arapa glavu.
Izručio mladjahnu djevojku.
Izruči ju caru čestitomu:

Digitized by Google

„O Bogom ti moj care čestiti
„Eto tebi liepe djevojke
„I eto ti od arapa glave.
Liepo oni Marka darovaše.
Dadoše mu liepu djevojku.
Dadoše mu sedam tovar blaga.
Kakva blaga sve žutih dukata,
I još tomu od zlata košulju
Dadoše mu sablju cesarovu,
Na kojoj i pečat udariše
Da ga nesmi niki pogubiti,

....

Digitized by Google

Peliman i Sultan

Piše knjigu care gospodine,
Pa ju šalje on gradu bielome;
Slugi svomu paši od Travnika. —
Va knjigi se š njime razgovara:
Slugo moja pašo od Travnika
Šalji meni do dva sina tvoja,
Pelimana i Sultana mlada,
Ki kod mene va dvoru noćiše
Do dvi moje kćere obljubiše,
Dobre moje konje objahaše.
Kad je paša knjigu razgljedao,
K sebi zove do dva sina svoja
Pelimana i Sultana mlada;
Kupuje im do dva konja vrana,
Do dva vrana kako dva gavrana.
Lipo ih je majka svitovala;
Bora vami do dva sina moja,
Kad dojdete blizu Carigrada,
Tiho jašte a glasno pivajte,
Nebi l' vam se care smilovao.

Digitized by Google

Lipo dica majku poslušaše,
Kad su došli blizu carigrada,
Tiho jašu a glasno pievaju.
Carica ih s pendžera gledala,
I svojemu caru govorila:
Poglej care do dva zeta naša,
Do dva zeta, dva siva sokola.
Nemojmo ih care pogubiti,
Podajmo im liepe kćeri naše
I naše im podilimo blago. —
Nato se je care smilovao. —
Kad su došli u dvore careve,
Sultan ljubi skute i kolina,
A Peliman od manje nemore
Tr zapiva grlom glasovitim:
Sultanijo careva mi ženko!
Da mi se je s tobom našaliti
Na prelipih carevih dušecih
Nebim žalil izgubiti glavu,
Da mi te je obljubiti mladu. —
To se caru vrlo na žal dalo,
K sebi zove do dva sluge svoje:
Uhvatite Pelimana mlada,
I vi njega obisite mlada,

Digitized by Google

Ća u bošku u dvoru mojemu,
Za naranžu drivo plemenito.
Lipo sluge cara poslušaše,
Uhitiše Pelimana mlada,
Oni njega obisiše mlada. —
Al Sultani tužni glasi dojdu:
Zlo ti jutro Sultana divojko,
Obisiše Pelimana mlada,
Ća u bošku u dvoru tvojemu,
Za naranžu drivo plemenito. —
Kad Sultana rieči razumila,
Šeće ona od boška vrataru:
Božju pomoć! od boška vrataru,
Otvaraj mi bila boška vrata,
Da ja idem zalivat rožice,
Jer je moje povenulo cviće.
Junak biše od boška vrataru,
Junak biše za bratstvo znadiše.
Otvori joj bila boška vrata. —
Pelimana mlada opazila,
Gdi joj visi na naranži žutoj,
Lipo ga je mlada oplakala:
Pelimane draga dušo moja!
Pelimane rumena rožice,

Digitized by Google

Gdi si rasla gdi si otrgana!
Pelimane žarko sunce moje!
Gdi s' izašlo a gdi si zapalo,
Da me nisi mlade ogrijalo? —
Pa izvadi ćemer iza pasa
Pa ga meće sebi okol vrata. —
Obisi se za naranžu žutu,
Kraj svojega Pelimana mlada. —
Ali caru tužni glasi dojdu:
Zlo ti jutro care gospodine!
Obisi se Sultana divojka,
Tam u bošku u dvoru tvojemu,
Za naranžu drivo plemenito
Uz svojega Pelimana mlada.
Kad to čuje care gospodine
On s' udari rukom po kolinu:
Aj prokljeta svaka majka bila,
Koja neda draga ni za draga
Već no daje drago za nedrago.

....

Digitized by Google

Ale umre za ljubovcom

Sinoć Ale dopelja divojku;
Jutro Ali bela knjiga dojde,
Da on grede va carevu vojsku,
Za godinu ni za dvi danaka,
Neg on ide za devet godina.
Alina se razboli divojka,
Bolovala devet godin dana,
Va toj boli zapita vodice:
Svekrvice bogom dana majko,
Napoj me ti hladjane vodice,
Nevo moja nimam je kapljice.
O zalvice po Bogu rodice,
Napoj me ti hladjane vodice.
Nemorem te vode napojiti,
Droban biser na krilu mojemu,
Ako bi ti vodice dodala,
Skrila bi ja biser prosipala.
Ona grede na gornje prozore,

Digitized by Google

Z daleka je Alu opazila,
Niz prozore vodu prolivala,
Da je Ale va kući nenajde.
Ale pride va svoje dvorove,
Najde bolnu mlajahnu dievojku.
Aj moj Ale moja dušo draga,
Ovoj sada devet godin dana,
Niki me nij' vode napojio;
Napoj me ti moja dušo draga.
Zame vidro i po vodu ide,
Zdravo junak do vodice pride,
I zdravo se nazad povratio.
Kad je prišal v srid črne gorice,
I zdravo se nazad povratio.
Kad je prišal srid črne gorice,
Al va gradu malo zvoni zvono.
Sam je sobom Ale govorio:
Mili bože čuda velikoga!
Je li polne ali je večernja,
Ali j' mrtva mila ljuba moja.
Kada Ale k bilu dvoru dojde,
Lipo plače majka i sestrica,
Mrtav junak kraj divojke pade.
Starica je govorila majka:

Digitized by Google

Aj moj Ale moja dušo draga,
Da sam znala, da tij' tako draga,
Bila bi ju s vinom napojila,
Kamo l' nebi hladjanom vodicom.

Mudra djevojka

Anica se materi molila,
Da ju pusti za goru na vodu.
Anici je majka govorila:
Nehod Ane nehod dite moje,
Za gorom je mladjahni Jorlando,
Ki j' obljubil devet divojaka
I tebe će desetu divojku.
Zato Ane haje i ne haje,
Ona ide va gornje kamare,
Obuče se ča najlipše more ;
Vrže na se tanku košuljicu,
Na košulju suknju škrlatnicu,
I opaše svilenu kanicu,
I pokrije rubac bele svile,

Digitized by Google

V nedra klade pisanu jabuku,
Za kanicu rumenu rožicu,
Zame vidro i na vodu grede.
Kad je prišla za goru na vodu,
Al kod vode mlajahni Jorlando.
Božju mu je pomoć nazivala:
Dobar dan ti mlajahni junače!
Bog te primi mlajahna divojko,
Čijega si roda i plemena? —
Sestrica sam Kraljevića Marka,
A ljubovca Luke Stankovića;
To su moji Bogom pobratimi.
Sluge moje i delije moje!
Začrite joj puno vidro vode,
Nek opere bele ruke svoje,
I uz ruke te rumene lišca;
Začrite joj puno vidro vode,
Pratite ju vanka s črne gore.
Kad su prišli vanka s črne gore,
Stane mlada da će počinuti,
S nimlje z nedra pisanu jabuku,
Za kanicu rumenu rožicu,
Ona im je govorila mlada:
Ovo vami pisane jabuke,

Digitized by Google

I ovo vam rumene rožice,
Pa vi dajte mladomu Jorlandu.
Kad mu pride želja od divojke,
Nek' pokusi pisane jabuke,
I podahne rumene rožice,
Pasat će mu želja od divojke.
Nisam sestra Kraljevića Marka,
Nit ljubovca Luke Stankovića
Već sam mlada Anica divojka.
Kad su prišli k mladomu Jorlandu:
Boga tebi mlajahni Jorlande,
Ovo tebi pisana jabuka,
I ovo ti rumena rožica,
Kad te pride želja od divojke;
Da pokusiš pisane jabuke,
I podihneš rumene rožice,
Pasat će te želja od divojke;
Nije sestra Kraljevića Marka,
Nit ljubovca Luke Stankovića,
Već je ono Anica divojka.
Udrio se rukom pokolenu:
Odkad sam se od majke rodio,
Nij' me nikad niki prevario,
A danas je mladjahna divojka,

Digitized by Google

Da bi mi ju Bog i srića dala,
Da mi ju je uhvatiti mladu,
Ljubil'bim ju kako i rožicu,
Grizal bim ju kako i jabuku.
I uzjaše vrana konja svoga,
Stane letit kroz črnu goricu,
I dotrči k dvoru divojkinu; —
Junak pred dvor a divojka va dvor.
Otvor dvore lipoto divojko,
Golub mi je va dvor poletio.
A ona mu mlada odgovara:
Golub ti je na krilu sidio,
Bilo ti ga uhvatiti mladu.

....

Digitized by Google

Prevarena dieva

Majka goji kćrcu jedinicu,
Tri put lipšu, neg zvezdu danicu.
Prosili ju prosci na sve strane,
Al ju majka od mila nedaje;
Već ju drži dvoru za lipotu
I onomu suncu na istoku.
Prosili ju tri Budimska bana,
I tri bana i tri generala:
Svim je mlada ta odgovor dala:
Da ih nebi ni za sluge zela,
Kamo l' da bi za draga svojega!
Prosio ju Tomica Mesiću;
I njemu je ta odgovor dala!
Da ga nebi ni za slugu zela,
Kamo l' da bi za draga svojega!
Šeće junak tužan i žalostan,
Šeće junak priko polja ravna,
S duga ga je ugljedala sele,
Tr je svomu bracu govorila:
Boga tebi moj brajko jedini,

Digitized by Google

Ča si tako tužan i žalostan?
Boga tebi mila sele moja,
Moram biti tužan i žalostan,
Meni mladu zal odgovor dala:
Da me nebi ni za slugu zela —
Kamo l' da bi za draga svojega!
Sele brata lipo naputila;
Kak' će bratac prevariti dragu:
Goji brate kose ovelike,
Goji kose tri godine dana,
Pak ih spletaj kako i divojka.
Lipo bratac selu poslušao;
Goji kose tri godine dana,
Pak ih spletaj kako i divojka,
Obuče se kako i divojka.
Zame košić u bijele ruke —
I pošeće priko polja ravna,
Tr došeće do dragina dvora.
Poče tada rožice birati,
Milo pivat još milije plakat.
Čula ju je lipotice majka,
Tr govori lipoti divojki:
Boga tebi moja kćrko mila,
Čuj ti malko mlajahnu divojku:

Digitized by Google

Milo piva još milije plače.
Kad to čula lipota divojka,
Zvala ju je u svoje dvorove:
Boga tebi, siroto divojko,
Hodi k meni u bijele dvore —
Lipo pivaš još milije plačeš.
Govori joj sirota divojka:
Nije vridno, lipoto divojko,
Da ja idem va vaše dvorove,
Jer ja jesam sirota divojka.
Niš nij' zato, da si sirotica,
Već ti hodi k meni va dvorove.
Kad je bila doba večerati,
Al govori sirota divojka:
Nije vridno lipotina majko,
Da ja idem s vami večerati,
Jer ja jesam sirota divojka.
Niš nij' zato, da si sirotica,
Već ti hodi s nami večerati.
Kad je bila doba noćevati,
Govori tad, lipotice majka:
Boga tebi siroto divojko,
Sad ti hodi s mojom kćerkom spati.
Al govori sirita divojka:

Digitized by Google

Nije vridno lipotina majko,
Da ja idem s vašom kćerkom spati;
Jer ja jesam sirota divojka.
Al govori lipota divojka:
Niš nij' zato siroto divojko,
Već ti hodi sad s' manom spavati.
Oni idu noćcu noćevati.
Kad je bilo niku doba noći
Niku doba noći o pol noći,
Zavapila lipota divojka:
O prokljeta stara moja majko!
Nije ovo sirota divojka,
Već je ovo Tomica Mesiću,
Koji me je sada prevario.
Kad to čuo Tomica Mesiću
Obuo se, što je brže mogal,
Pa on biži priko polja ravna.
Kad pred zoru Tome grede k dvoru,
S duga ga je sestra ugljedala
Još je bržje pred njeg došetala,
A još bržje njega upitala:
Boga tebi, moj brate jedini,
Ča sam rekla jesi l' učinio?
Ča si rekla to sam učinio.

Digitized by Google

Prevaril sam lipotu divojku,
Sve na ime sirote divojke.
Još ni dvoru oni nedojdoše,
Dostigne ih glasonoša pismom.
Pismo štije Tomica Mesiću,
Pismo štije i grozno se smije.
List mu piše lipotice majka:
Boga tebi Tomica Mesiću!
Ti sakupljaj svaću i svatove,
Pa ti pridi po moju divojku.
On sakupi svaću i svatove,
Pa on ide po mladu divojku.
Z duga ih je mlada ugljedala,
I na sprotu njima došećala,
Upazila zalvu srid svatova,
Zalvom ju je mlada prozivala;
Dala joj je devet teli zlata,
Koj s' devet put mota oko vrata.

....

Digitized by Google

Obećanje mora da se vrši

Moli Boga gospe Nelatine,
Da joj Bog da porod poroditi,
Ali zmiju ali dite mlado.
Još ne prošla ni godina dana,
Da je gospe zmiju porodila.
Kad je zmija dvanajst let svršila,
Lipo j' zmija majki govorila:
Boga tebi, moja majko mila:
Zač me nećeš da oženiš mlada?
Al govori gospe Nelatine:
Boga tebi, zmijo nelovita,
Ćul' za žensku ali mužku glavu?
Govori joj zmija jadovita:
Boga tebi, moja majko mila!
Piši knjigu ka staromu gradu,
Starom gradu Begu kapitanu.
On ti ima jednu kćer prelipu,
Pa će ti ju za nevestu dati.
Piše knjigu gospe Nelatine.,
Pa ju šalje ka staromu gradu,

Digitized by Google

Starom gradu, Begu kapitanu
Va knjigi ga lipo umolila:
Boga tebi, Beže kapitane!
Čula jesam, al videla nisam,
Da ti imaš jednu kćer prelipu;
Hoćeš mi ju za nevestu dati?
Kada pride knjiga k kapitanu,
Knjigu štije drugu napisuje.
Pa ju šalje gospi Nelatini.
Va knjigi joj lipo poručio:
Boga tebi, gospe Nelatine,
Ki će moju ćrcu k sebi zeti
Neka grede momi na ugliede.
Knjigu primi gospe Nelatine,
Knjigu štije a grozno se plače.
Gledala ju zmija jadovita
Pa govori svojoj plačnoj majki:
Ča se plačeš moja mila majko?
Plakat moram zmijo jadovito,
Kad mi piše Beže kapitane,
Da ja šaljem momka na ugljede;
A kako ću zmijo te poslati?
Lipo ti njoj zmija odgovara:
Ne plači se moja majko mila,

Digitized by Google

Već ti kupi tristo i tri svata,
Svakom svatu konja bijeloga,
A divojki konja črljenega,
Meni zmiji konja zelenoga.
Lipo j' majka zmiju poslušala,
Tr sakupi tristo i tri svata,
Svakom svatu konja bijeloga
A divojki konja črljenoga
A i zmiji konja zelenoga.
Svati jašu priko polja ravna.
Z duga ih je Beže ugljedao,
Tr je svaću lipo upitao:
Boga vami, svaćo i svatovi,
Ko će od vas moju kćrku zeti?
Njemu svaća hitro odgovore:
Ono ča se na zelenku vije.
Bega stali sini propitkivat,
Propitkivat i Bogom zaklinjat:
Komu ćeš ti našu sestru dati,
Jel će nam ju zmija požerati?
Srdit Beže ovak odgovora:
Ča sam rekal to ću učiniti,
Ja ju sada moram darovati.
Kći zajaše konja črljenoga,

Digitized by Google

Svaća pojdu priko polja ravna.
Braća seli putem govorila:
Čujde braću, sele nam jedina,
Nehod tamo vrati nam se sele,
Zač kad sele bude o pol noći,
Mogla bi te zmija požerati,
Pak ćeš nas ti braću nazivati,
Da bili ti u pomoći bili.
Ali sele zato niš nehaje,
Već kad došli k gospi Nelatini,
Lipo svaću ona dočekala.
Kad je bilo noćcu noćevati
Svati odu kući pjevajući.
Čekat stala braća pod prozorom
Dali će ih mlada dozivati.
Kad je bila nika doba noći,
Al zavapi mlajahna divojka:
Mili bože čuda velikoga!
Odkad me je majka porodila
Nevidi ja takova junaka.
Ča sam noćas zmiju jadovitu.

....

Digitized by Google

Težka kob

Zaspa Grujo na travi zelenoj,
Kad njim ljuba čuva malu stražu.
Mimo gredu tri turčina mlada,
Govore joj tri turčina mlada:
O maljahna ljubo Grujičina,
Predaj nami Grujicu svojega;
Bolje ti se j' šetat po kamarah
Neg nad Grujom čuvat malu stražu.
Prevari se ljuba Grujičina,
Tr njim preda Grujicu svojega.
Na opak mu savezaše ruki,
Tr ga vode va črnu goricu.
Cvili plače dite Mihajlica,
Al govori ljuba Grujičina:
Necvil, neplač nevirno kolino;
Nisam već ja tvoja mila majka.
Al govori mlajahan Grujica:
Turci! moja po nevolji braćo,
Počekajte dite Mihajlicu,
More po me od potribe biti,

Digitized by Google

Lipo su ga Turci poslušali,
Počekaše dite Mihajlicu.
Kad dodjoše srid črne gorice,
Staše piti črljenoga vina;
Kad se Turci vina ponapiše,
Svi pospali kako i poklani.
Al govori mlajahan Grujica.
O Jeleno virna ljubi moja,
Oprosti mi bele ruke moje,
Ja ću tebi sramot oprostiti.
Zato ona haje i nehaje,
Nego pojde spavat medju Turke,
A kada ju j' sanak obvladao,
Tad govori mlajahan Grujica:
Aj ti moje dite Mihajlica,
Mudro kradi nože materine,
Tr ćeš moje oprostiti ruke.
Dite j' ludo, ali čini mudro,
Mudro krade nože materine,
Ocu svomu konop izrižuje,
Rižuć konop, otca j' porizalo;
Prestraši se dite Mihajlica.
Govori mu mlajahan Grujica:
Niš se neboj drago dite moje.

Digitized by Google

Ča nij' moglo dite oprostiti,
To j' Grujica i sam oprostio,
Pa se j' britke sablje dobavio,
Turčinom je glave odsikao.
Kad to vidi ljuba Grujičina,
Svila krilca, da će pobignuti.
Al govori mlajahan Grujica!
Ne biži mi neviernice moja,
Ja se ufam u Boga dragoga,
Da ću te ja vreda dostignuti.
Brzo ju je Grujica dostignul,
Na živi joj oči izvadio,
Va črnoj ju gori ostavio.
Cvili, plače ljuba Grujičina,
I zaziva Grujicu svojega:
Vrat se natrag odsici mi glavu.
Zato Grujo haje i nehaje,
Već on zame dite Mihajlicu,
Ide junak k belu dvoru svomu.

....

Digitized by Google

Kletva babe i unučadi

Kad umire Jeličić Mikula,
On je svojoj ljubi govorio:
O Jeleno virna ljubo moja,
Neostavljaj stare majke moje,
I necvili mojih sirotica,
Sirotica i mojih i tvojih.
A ona mu govorila mlada:
Nebi toga učinila Miko,
Za obadva črna oka moja.
Još neprojde ni nedilja dana,
Iza smrti Jeličić Mikule,
Al po Jelu mila braća gredu.
Hodi Jele, da domaka gremo,
Već nam tvoji prosci dodijaju.
Ona j' njima govorila mlada:
Hote s Bogom mila braćo moja.
Malo toga postajalo vrime,
Sastala se kita serežana,
Oni zamu Jelu podsiloma.
Svekrvici j' tiho govorila:

Digitized by Google

Svekrvice bogom dana majko,
Ne pitam te blaga nikakova,
Nego majko lipa blagoslova.
Hodi s bogom Jele nevo moja!
Kud hodila srióe neimela.
Cvile, plaču nejake sirote:
Sijaj sunce na četiri strane,
Al ne sijaj kud nam ide majka!

....

Digitized by Google

Bolje srebro iz nova kovano, nego zlato na pol razderano.

Piše knjigu Tatima divojka,
I šalje ju bolan Imbraimu:
Dušo draga bolan Imbraime,
Jesi l' bolan al si ozdravio,
Ali si se na me razsrdio?
Ti mi piši, ako ćeš me zeti,
Jer mi moji prosci dodijaju.
Jedni prosci u Bosnu ponosnu,
Drugi prosci u Hrcegovinu,
Treti prosci tja gradu Novomu,
Za mladoga Kapetanovića
Za tvojega prvo bratučeda.
Ako li me ti vazeti nećeš,
Ti mi piši za koga ću poći.
Kad je bolan knjigu razgledao,
Brže bolje drugu napisao,
I šalje je Tatimi divojki:
Dušo draga Tatimo divojko!

Digitized by Google

Bolan jesam ozdravio nisam,
Niti sam se na te razsrdio,
Već te prosim draga dušo moja
Ti ne hodi u Bosnu ponosnu,
Nit ti hodi u Hrcegovinu,
Već ti hodi ka gradu Novomu,
Za mladoga kapitanovića,
Za mojega prvo bratučeda.
Kad je mlada knjigu razgledala,
Brže bolje drugu napisala,
I šalje ju ka gradu Novomu
Baš na ruke Kapitanoviću:
Dušo draga Kapitanoviću!
Kupi svate tere hodi pome.
Va Novomu veliko veselje,
Va Novomu pucaju lumbarde
I uz njih mi bubnji i svirale.
Slušao ih bolan Imbraime,
Starici je govorio majki:
Aj starice stara moja majko,
Ča va Novom pucaju lumbarde,
I uz njih mi bubnji i svirale?
Jesu l' Turci Novi zarobili
Il je care s vojskom udario?

Digitized by Google

Starica mu j' govorila majka:
Nisu Turci Novi zarobili,
Nit je care s vojskom udario,
Udaje se tvoje naminjenje,
Naminjeno a ne osudjeno.
Kad to čuje bolan Imbraime,
Starici je govorio majki:
Aj starice stara moja majko
Vež mi glavu va šaru mahramu,
Da ja idem k dvoru na sunašce,
Da se žarka ja nagrijem sunca.
Starica ga poslušala majka
Veže glavu va šaru mahramu.
I on ide k dvoru na sunašce.
U to doba gospoda svatovi
A i lipa pod vincem divojka,
Kada ga je mlada opazila
I svojoj je svaći govorila:
Počekajte gospodo svatovi,
Da ja vidim moje naminjenje,
Naminjeno a ne osudjeno.
Pa ga grli kako i grlicu
A ljubi ga kako i rožicu.
Al govori bolan Imbraime:

Digitized by Google

Hodi s bogom moje naminjenje,
Naminjeno a ne osudjeno.
Kad te nisam ljubio divojku,
Da bim brzo mladu udovicu.
Nij' pasala ni godina dana
Ni godina niti polovina,
Ali umre Kapitanoviću.
Piše knjigu mlada udovica
I šalje ju bolan Imbraimu,
Dušo draga, bolan Imbraime,
Kupi svate tere hodi po me,
Z gubila sam Kapetanovića,
A tvojega prvo bratučeda.
Knjigu štije, bolan Imbraime
Knjigu štije brzo drugu piše:
Pojdi s bogom mlada udovice,
Koji te je ljubio divojku,
Nek te ljubi mladu udovicu.
Bolje srebro iz nova kovano,
Nego zlato na pol razderano.

....

Digitized by Google

Što molio, to je izmolio.

Se sam leto za dragom hodio
Sam mislio bit će draga moja,
Kad je prišla ta jesen bogata
Ode moje za dragoga drago.
Daj za koga nebi ni žalio,
Već va selo za pajdaša moga.
Mene pajdaš kumovati zove,
Kako bi ja dragoj kumovao,
Van da bi joj ručni diver bio.
Ja bi mojoj napijao dragoj:
Zdravo divo, draga dušo moja,
Do nedilje mlada snaha bila,
A do druge mlada udovica,
A do treće moja zaručnica!
Čaj molio i Bog mu je dao.
Do nedilje mlada snaha bila,
A do druge mlada udovica,
A do treće njemu zaručnica.

Digitized by Google

Djevojačke kletve.

Rominjala tiha godinica,
Po lipomu vrtu Ivanovu,
Tuda Mare paunove pase.
Od pauna j' prje odpadalo,
Nije ono prje paunovo,
Već je ono srce Ivanovo.
Umre Ive jedinac kod majke,
Neda njega ni gljedati majka,
Kamo l' da će valje pokopati.
Ne koplje ga gdi se drugi koplju,
Već va vrtu pod žutu naranžu.
Pitala ga j' njegva stara majka:
Boga tebi drago dite moje,
Jeli tebi zemlja dodijala? —
Al čavlova daska dotiskala?
Nije meni zemlja dodijala,
Nit čavlova daska dotiskala;
Već su meni divojačke kljetve,
Kada z dahne tada, trava sahne,
Kada kune do Boga se čuje
Vaj do Boga i mile Marije.

Digitized by Google

Djevojačke kletve.

Lipo ti je rano uraniti,
Ranom zorom kad slavulji poje,
Slavulj viče: hajd na vodu Milče!
Il na vodu, ili na livadu.
Na livadi bunar vode hladne,
Kraj bunara zeleni se trava,
Na travi je pero postavljeno,
A kraj pera list bela papira,
Na papiru črno slovo piše:
Črno slovo al je žalostivo,
Da j' grihota obljubit divojku,
Obljubiti pak ju ostaviti!
Ah težke su divojačke kljetve;
Kada kune, do neba se čuje,
Kad uzdiše samom Bogu j' žao;
Kad joj suza na zemljicu pane,
Od vrućine trava zemlje sahne.

....

Digitized by Google

Črničić- aga i Filip Kušajin

Šećao se Črničiću aga,
I uz njega Filip Kušajine.
Veli njemu Filip Kušajine:
Gospodine Črničiću Aga
Kod tebe mi lipu kćrku kažu,
Daj ju meni za ljubovcu mladu.
Veli njemu Črničiću-aga:
Istina je Filip Kušajine,
Istina je da j' lipa divojka ;
Ali ti je jošće prenejaka,
Još joj nisu prsti za prstenje,
Ni rumena lišca za ljubljenje.
Govori mu Filip Kušajine;
Daj ju meni Črničiću-aga,
Da ju peljem na odgoje majki,
A ja idem cara podvoriti,
Ali jednu al' dvi godinice,
Dokli moja naraste divojka.
A njemu se s manjim ne mogaše,
Već mu daje mlajahnu divojku,

Digitized by Google

I pelje ju na odgoje majki,
A on ide cara podvoriti.
Malo j' toga postajalo vrime,
Divojka mu belu knjigu piše:
Hodi doma Filip Kušajine,
Već je tvoja narasla divojka.
Knjigu štije Filip Kušajine,
Konja kuje konj mu podizuje,
Daj njegova narasla divojka.
On uzjaše na konja dobroga,
Ide trčeć k belu dvoru svomu.
Kad je prišal k belu dvoru svomu,
Na dvoru je mlajahna divojka,
Ona cvili kako zmija ljuta.
Govori joj Filip Kušajine:
Aj divojko draga dušo moja!
Zač mi cviliš ka ti je nevolja?
Al ti moja nij' po volji majka,
Ali moji dvori neobični? —
Govori mu mlajahna divojka:
Tvoji su mi dvori zaobični,
I tvoja mi po volji je majka;
Već imate sestre hvalisave,
Kud god hode svakomu se hvale,

Digitized by Google

Da imaju kradjenu divojku,
A Bog znade, da kradena nisam;
Na belu sam izprošena danku,
A va škuroj noćci dopeljana.
Govori joj Filip Kušajine:
Nemoj cvilit draga dušo moja,
Ja ću moje sestre kaštigati,
Dati ću njim suh papar zobati,
I uz papar ljutu čemeriku,
Da njim bude čemrno srdačce
Kô je moje gljedajući va te!

....

Digitized by Google

Domišljata ljuba

Kad se Jure na vojnicu spravlja,
Ljubu svoju na domu ostavlja.
Dragi Jure kad ću ti se nadat?
Jure ljubi ovak' odgovara:
Kad suh javor zelen listak spusti,
Suha lipa jabuke črljene.
Divojka je domišljata bila,
Suh je javor s mlikom zalivala,
Suhu lipu s vinom i rakijom.
Suh je javor zelin listak spustil,
Suha lipa jabuke črljene.
Onaj' dragu listak napisala:
Dragi Jure hodi na dvorove,
Suh je javor zelen listak spustil,
Suha lipa jabuke črljene.

....

*

Digitized by Google

Mare žetelica

Žela j' Mare šenicu bilicu;
Kud je Mare srpom zažinjala,
Tuda j' rasla ditelina trava.
Tud joj Ive iz vojnice grede:
Dobar dan ti Mare ljubi moja,
Sil mi moja južinala Mare? —
Nisam Ive jošće ni ručala.
Šal je Ive svojoj staroj majki:
Prokljeta ga stara majko bila
Svi su kosci v polji južinali,
Moja Mare još nij' ni ručala.
Lažeš Ive ti i tvoja Mare,
Jutroska je s diveri ručala,
Zalvica joj južinu prnesla.
Ako lažem ja i moja Mare
Ma nelažu lišca Mare moje.
Dokli j' moja Mare doma bila,
Ona j' bila lipa i rumena,
A sada je crna i uvela.

Digitized by Google

Bratac miliji od vojna

Ovce pasla delin Mandalina,
Jednom rukom ovce zakrićala
A drugom je suze oticala,
I sama je sobom govorila:
Mili bože čuda velikoga!
Imala sam do dva vojna mlada,
Braca svoga i dragoga moga.
Evo ima godinica dana,
Da su skupa na vojnicu prošli;
Ja im neznam smrti ni života.
U to dodju dvi· mlade delije,
I još su joj tiho govorili:
Ča tu cviliš mladjahna divojko?
Ona im je mlada govorila:
Moram cvilit, za nevolju mi je,
Imala sam do dva vojna mlada,
Braca svoga i dragoga moga.
Evo ima godinica dana,
Da su skupa na vojnicu prošli,
Na vojnicu na Tursku granicu,

Digitized by Google

Ja im neznam smrti ni života
Oni su joj mladi govorili:
Koga biš ti najviše žalila,
Braca svoga il dragoga svoga?
Ona im je mlada govorila:
Dragoga bi do dvi godinice,
Braca moga dok bim bila živa.
Steže sablju i milo i drago,
Smiče sablju da će ju udriti.
Šurjak mu je sustegao ruku,
Neudaraj moj mili brajene,
Ća je rekla u žalosti rekla.
Ona im je mlada govorila:
Nisam mlada u žalosti rekla,
Ča sam rekla i opet govorim:
Za vojna bi kosu odrezala,
Za braca bi črne oči dala;
Jer je vojno od božjega dara,
Bratac mi je odkud sam i sama.

Digitized by Google

Što tko drugom želi njemu to Bog dade.

Mili bože čuda velikoga!
Gdi ribica kunder vode nosi
Mimo dvora, mimo Ivanova.
Kod Ivana veliko veselje,
Sebe ženi a sestru udaje.
Sestrica je brajnu govorila:
O Ivane moj mili brajene,
Blagoslovi bilo ruho moje,
A ja oću bele dvore tvoje.
Oj Anice, aj moja sestrice,
Zdravo tvoje ruho razderala,
Neimala od srdačca draga,
Komu svoje ruho ostaviti! —
Oj Ivane moj mili brajene,
Zdravo šeći po tvojih dvorovih
Bog ti dao do dva sina tvoja,
Komu svoje ruho ostaviti!
Malo j' toga postajalo vrime,

Digitized by Google

Malo vrime petnajst godin dana,
Sestra brajnu belu knjigu piše:
Oj Ivane moj mili brajene!
Ja ti imam do dri sina svoja,
Jedan meni britku sablju paše,
A drugi mi vrana konja jaše,
A treti mi niz kolenca raste.
Ki mi brajne britku sablju paše,
Toga oću caru darovati,
A koji mi vrana konja jaše,
Toga oću za se ostaviti,
A koji mi niz kolenca raste
Toga oću Bogu darovati,
Tebi brajne nedam ni jednoga.

....

Digitized by Google

Dragi umre za dragom

Anica se j' materi molila,
Da ju pusti za goru na vodu.
Zame vidro i po vodu pojde,
Al za gorom dragi konja pojî.
On Anici junak govorio:
Bora tebi mlajahna divojko,
Oćeš moga napojiti konja,
Ja ću tvoga kad ti budeš moja?
Al govori Anica divojka:
Al ja tvoja budem al nebudem,
Ja ću tvoga konja napojiti.
Meni tvoja majka neda za te,
Ni Anica jedina sestrica.
Boga tebi, mlajahna divojko:
On zlat prsten, koga sam ti ja dal,
Ti ga deri a nedaj ga meni,
Tebe hoće bolja srića naći,
I na bolje i na bogatije.
Nije prošla ni nedilja dana,
Daj divojku bolja srića našla,

Digitized by Google

Sve na bolje i na bogatije.
I on joj je junak govorio:
Boga tebi mjajahna divojko,
Kada budeš svati pasivala,
Nemoj proći mimo dvora moga.
Ona zato haje i nehaje.
Ona svoju svaću opravila,
Sve va svilu i va bumbažinu,
Sve va zlato i va belo platno.
Ona grede priko polja ravna,
Mimo dvora mimo Ivanova.
Na vratih je Ivanova majka
I ona je stara govorila:
Mili Bože čuda velikoga,
Lipe svaće još lipše divojke!
Al je Ive majki govorio:
Prokljeta ga moja majko bila,
Zač bi ono moji svati bili,
Moji svati i moja divojka!
Od mila mu j' puknulo srdačce,
Na četvero pak na devetero.
Al govori mlajahna divojka:
Prokljeta ga Ivanova majko!
Voliš Ivu črnoj zemlji dati,

Digitized by Google

Nego meni mlajahnoj divojki.
Al je ona Ani govorila:
Volim Ivu črnoj zemlji dati,
Nego tebi neporednoj snahi.

....

Brat i sestra

Za sunca se j' drivce na krcalo,
Za miseca v Mletke dojedrilo.
Pokli jesu Mletke sagradjene,
Nij' takova drivca dojadrilo,
Kakovo je mlajahne divojke.
To zapazi mlad kraljić sa grada,
Šal je kraljić svojoj majki kazat:
Ala majko čuda velikoga,
Pokli jesu Mletke sagradjene,
Nij' takovo drivce dojadrilo,
Kako ono mlajahne divojke.
Ala majko, da mi ju j' obljubit!
Ja ću tebe sinko naputiti;
Pripravi ti mornarsku vičeru,

Digitized by Google

I pozovi mornare k vičeri,
Svih mornarih s mlajahnum divojkom.
Svi mornari prišli na vičeru,
Svi mornari redom posidali;
Svi mornari celo piju vino,
Kralj divojkom kako navodjeno.
Svi mornari redom pospavali,
Kralj divojkom va svitle kamare,
Pak ju pita čigova je roda,
Ćigova je roda i plemena?
Ona njemu mlada odgovara:
Neznam sama čigova sam roda,
Čigova sam roda i plemena,
Ja sam majki ukradena bila
V zlatoj kolki, slebrnom povojku.
Šal je kraljić svojoj majki kazat:
Ala majko čuda velikoga,
Pital jesam mlajahnu divojku,
Čigova je roda i plemena,
Ona meni mlada odgovara,
Da je majki ukradena bila
V zlatoj kolki, slebrnom povojku.
Majka njemu mladu odgovara:
Nemoj sinko, to ti je sestrica. —

Digitized by Google

Drago mi je da mi je sestrica,
Još bi draže da j' virna ljubčica.
Sestricu ću majko oženiti,
Ljube ću se druge dobaviti;
Ako sam joj lišce obljubio,
Sramote joj nisam učinio.

....

Majka kćrku pogubila

Ive kosi za kućom livadu,
Sele j' njemu ručak donašala;
Ive ruča sele se umiva.
Tad je Ive seli govorio:
Sele moja lipa si mi lišca,
Grihota je da ga drugi ljubi,
Nad Ivana brajna jedinoga.
I fata ju po svilnomu pasu,
I meće ju na travu zelenu,
I ljubi ju od jutra do poldne.
Kad je sunce na poldneva bilo,
Tad je sele brajnu govorila:

Digitized by Google

Oj Ivane, moj miljeni brajne,
Ali j' naša domišljata majka,
Ona će se ovom domisliti.
Muč nebeni, draga dušo moja!
Lahko j' našu prevariti majku:
Brata Ivu zabolela glava,
Sam mećala trave poduzglavje.
Sele pojde tada kući hitro.
Zđaleka ju ugljedala majka:
Ča si mi se kćrko zabavila? —
Bora tebi mila moja majko:
Ivu brata zabolela glava,
Sam mećala travu poduzglavje.
Ča mi lažeš draga kćrko moja;
Zač su tvoje oči pomućene,
Zač su tvoji vlasi pomršeni
Zač je tvoje lišće obljubljeno? —
Boga tebi mila kćrko moja
Volim se zvat majka zaklanica,
Nego se zvat majka i punica.
Ona zimlje nože od pojasa
I udara kćrku va srdačce.
Kako ju je lahko udarila,
Črnom ju je zemljom sastavila.

Digitized by Google

Asan- aginica.

Tambur bije aga Asan-aga,
Uz tamburu lipo popivaše:
Mili bože čuda velikoga!
Svakom dvoru svoje čedo plače
A u momu neće nikadare.
Slušala ga udovica Janja,
Slušala ga tr mu govorila:
Uzmi mene aga Asan-aga,
Lipi ću ti porod poroditi,
Lipi porod do dva sina mlada,
Jednu kćrku mladu koludricu.
Kad to čuje aga Asan-aga,
Sebi zove mila braca svoga:
Boraj tebi, moj mili brajene,
Ti pogubi virnu ljubi moju!
Al mu bratac tiho govorio:
Što li si se brate pomamio,
Al se misliš drugom oženiti?
A on mu je tiho govorio:
Ti pogubi virnu ljubi moju;

Digitized by Google

Ako li je nećeš pogubiti,
Ja ću tebe glavom rastaviti;
Pelji mi je, ne vodi je nazad!
A njemu se od manje nemože,
On se šeće dragoj nevi svojoj.
Mandalino draga dušo moja!
Šećimo se v' ono ravno polje,
Izbirati kunje i jabuke,
Ako su nam lipo urodile?
A njoj mi se odmanje nemore,
Obuče se što najlipše more.
Kad su došli v ono ravno polje,
Diver svojoj nevi govorio:
Mandalino draga nevo moja!
Poglej ove kunje i jabuke,
Kako su nam lipo urodile,
Još su lipše mesto zaklonile,
A ti Mande nećeš nikadare.
Pak ju pelje na' nu suhu lozu:
Poglej Mande onu suhu lozu,
Kako nam je lipo urodila
Još je lipše mesto zaklonila,
A ti Mande nećeš nikadare.
Ona mu je mlada govorila:

Digitized by Google

Moj divere moj zlati prstene,
Ako li me misliš pogubiti,
Nesici me po svijelnom pasu,
Već me sici po bijelom vratu;
Živo mi je čedo pod pojasom,
Pod pojasom pod svilenim pasom.
Kad je diver glase razumio
I svojoj je nevi govorio:
Jel istina moja nevo draga?
Istina je moj mili divere,
Istina je moja dušo draga.
Ufati ju za bijelu ruku,
Pak je pelje u bijele dvore
Svomu milom bratu natragove.
Nij' pasala ni nedilja dana,
Da je Mande čedo porodila,
Lipo čedo mlajahna junaka.
Tote bilo veliko veselje,
Svoga sina šalju na kršćenje.

....

Digitized by Google

Ive ubio ljubovcu

Šetala se j' Agun-Pašinica,
Spod Črdaka debeloga hlada,
Vrukuh nosi kitu rakamanu,
Ona joj je tiho govorila:
Sahni, vehni kito rakamana,
Vavik cvateš a simena nimaš,
Ko ni virna ljuba Ivanova;
Vavik ljubi a poroda nima.
Misli mlada Agun-Pašinica,
Da nje mlade nijedan nečuje.
Nju je čula Ivanova majka.
Šla je kazat Ivanu svojemu:
Aj moj Ive, moj sine jedini,
Šeće mlada Agun-Pašinica
Spod Črdaka debeloga hlada,
Vrukuh nosi kitu rakamanu.
Ona joj je tiho govorila:
Sahni, vehni kito rakamana,
Vavik cvateš a simena nimaš,
Ko ni virna ljuba Ivanova,

Digitized by Google

Vavik ljubi a poroda nima.
Ive sedla vrana konja svoga,
Ive sedła majka razsedljuje,
Ive trči virnoj ljubi svojoj.
I on pride do ljubovce svoje;
On izvadi nože od pojasa,
I udara ljubu va srdačce,
Kako ju je lahko udario
Na meči joj čedo izvadio,
Odnese ga svojoj miloj majki:
Aj starice stara moja majko
Eto j' tebi zelene jabuke,
Koj se nisi uzoriti dala.
To je čedo mužka glava bila,
Da joj nije va svoj vojski para.

Digitized by Google

Nesretni brak

Šetala se j' Agun-Pašinica,
Po Mostiru po zelenoj travi;
Bosonoga va žutih pačmagah,
Gologlava kako mužka glava;
Razpasana bez svilnoga pasa.
Šećajuć se cviće j' zalivala;
Cviće moje karanfilje moje
Nit mi rodiš nit simena daješ;
Kako ni ja Agun-Pašinica.
Ovo je već devet godin dana,
Da sam mlada va' v dvor dopeljai
Da mi nije lišce obljubljeno,
Nit va črne oči pogljedano.
Misli mlada, da niki nečuje.
Čula ju je Agun-Paše majka
Ona pojde sina upitati:
O Agune drago dite moje!
Jel istina ča ljudi govore,
Da je danas devet godin dana,
Da ti j' ljuba va dvor depeljana.

Digitized by Google

Da joj nisi lišca obljubio,
Nit va črne oči pogljedao. —
Istina je stara majko moja,
Vi joj dajte tri tovora zlata,
Tri tovora i slebra i zlata,
Koga mi je za dotu prnesla;
Pak ju šaljte na povrate majki.
Zdaleka ju upazila majka,
Ča je oto drago dite moje?
Dobri glasi, ali nisu zame,
Ovo sam ti i danas divojka,
Tvojemu sam dvoru povraćena.
Niš nij' zato drago dite moje,
Ja ću tebe mladu oženiti,
I na bolje i na bogatije.

....

Digitized by Google

Puštenica

Piše knjigu Zafrbegovica
I šalje ju Zafrbegu bratu:
Zafrbeže moj mili brajene!
Evo ima devet godin dana,
Da sam mlada za Murtagom mojim,
Da neznadem što je mužka glava.
Nit sam š njime večer večerala,
Niti noćju riči govorila;
Već mi dojde, moj mili brajene,
Već mi dojde, noći u pol noći,
Pak me bije težkim buzdovanom,
Kuda god me mladu udaraše
Tud mi moje meso odlićaše.
Kad to čuje Zefrbeže mladi
On uzjaše dobra konja svoga,
Pak no jaše seli pred dvorove,
Pak zaviknu grlom glasovitim:
Otvor dvore božji nevirnjače,
Daj mi moju na povrate selu.

Digitized by Google

Ali Murtag mladi govoraše:
Nij' istina, Zafrbeže mladi,
Nij' istina, što govore ljudi.
Istina je božji nevirnjače,
Ako l' mi ju na povrate nedaš,
Priko ću ti zida priskočiti,
Dvore ću ti ognjem izgoriti,
Tebe mlada glavom razstaviti.
Iz dvora se nika neojavlja,
Već njegova jadova sestrica:
Zafrbeže moj mili brajine,
S davna biti dvore otvorila,
Al mi bele privezao ruke.
Kad to čuje Zafrbeže mladi
On podbode dobra konja svoga,
Priko mu je zida priskočio,
Majku mu je konjem pogazio,
Dvore mu je ognjem popalio,
Njega mlada s glavom rastavio.
Pak uzimlje rodjenu sestricu,
Pak je pelje u bijele dvore,
A starici majki na tragove.
Starica mu j' govorila majka!
Što učini Zafrbeže mladi,

Digitized by Google

Što učini žalostna joj majka!
To ti j' majko, jedina ćrčica,
Odvedena u srebru i zlatu,
Dovedena u crnomu platnu!

....

Sestra brata otrovala

Sunce sije med dvima gorame;
Jure spava med dvima ljubama
Jedna mu je na ruki zaspala,
Druga mu je tiho govorila:
Zami mene gospodine Jure.
Neću tebe mlajahna divojko,
Zač ti imaš brajna jedinoga.
Niš nij' zato gospodine Jure,
Ja ću moga brata otrovati.
Poći oću va črnu goricu,
Prebirat ću šušanj i travicu,
Naći oću zmiju jadovitu,
Zaklat ću ju slebrnim nožićem,
Utočit ću pol pehara jada,

Digitized by Google

Drugu polu vinca črljenoga;
Moj će bratac iz lovine priti
Zapitat će hlajane vodice,
Ja je bratac nimam ni kapljice,
Van ako ćeš vinca črljenoga.
Junak pije na zemlju se sruši,
Ona teče gospodinu Juri:
Zami mene gospodine Jure,
Ja sam moga brata otrovala.
Odi s bogom mlajahna divojko,
Kad si svoga brata otrovala,
Kamo l' nebiš tudjega junaka.

....

Digitized by Google

Razsrdjena djevojka

Dva mi brajna, v' črnoj gori stal
Knjim divojka večer dohajala,
Jutro j' rano od njih odhajala
Za njom trči mlajahni junače.
Vrat' se nazad molim te divojko!
Zač si se ti razsrdila na me,
Ali na me, al na brata moga?
Nisam se ja razsrdila na te,
Već na tvoga konja vivericu;
Sinoćka sam rambašel posela,
Tvoj mi ga je konjić potlačio.
Vrat se nazad molim te divojko!
Ja ću moga konja kaštigati,
Dat ću njemu suh papar zobati,
I uz papar ljutu čemeriku,
Da mu bude čemrno srdačce,
Kô je moje za tobom divojko,

....

Digitized by Google

Braća cara pogubila

Care prosi kod vlaha divojku,
Car ju prosi a vlah se ponosi,
Da mu neda vlahinje divojke.
Car ju vlahu zame podsiloma.
Al govori care gospodine:
Imaš koga od roda divojko?
Al govori vlahinja divojka:
Imam care devet braće moje,
Drugih devet mladih bratučeda,
I još devet mladih Jugovića,
Čuvaj care, da te ne prevare!
Još divojka u riči bijaše,
Al udriše braća divojkina,
Silnu caru odsikoše glavu.
Cvili plače vlahinja divojka:
Bog Vas ubil devet braće moje,
Ja bi bila mlada carevićka,
Moja majka careva punica
A vi braćo carevi šurjaci.

Digitized by Google

Braća nožem poginula

Lovak love dva mila brajena,
Lovak love letni dan do polne.
A kada je blizu polne bilo,
Tad je bratac bratcu govorio:
Hodi brate, da domaka gremo.
A bratac je bracu govorio:
Nij' me želja ni domaka poći,
Od zuluma črne ljube tvoje.
To je bratu vrlo žao bilo,
Pak izvadi noži od pojasa,
I udara brata va srdačce.
A bratac je bracu govorio:
Molim tebe, moj mili brajene,
Ne znimlji mi noži iz srdačca,
Dok ne rečem do dvi do tri riči:
Kadi budeš kadi va divanu
Al gospodom rujno piti vino,
Da ti bude bratac do potribe,
Nemoj zvati brata na pomoćcu,

Digitized by Google

Nego brate ljubi Mandalenu.
To je bratu vrlo žao bilo,
Z nimlje bratu noži od srdačca,
Pak udara sebe va srdačce.

....

Oružni junaci

Kuje Ive konjića za gradom
Za njega mi niki i neznade,
Van sestrica i mlada ljubčica.
Šalje Sestru na Drenove klance,
Da će vidit oružne junake.
Nij' ih Ive nigdi čut ni vidit.
Neće Ive sestri virovati,
Šalje ljubu na Drenove klance,
Da će vidit oružne junake.
Nisu Ive na veliko dugo.
Ajme meni nebogu junaku,
Sad će meni pogubiti glavu!
Neboj se ti moj dragi Ivane:
Obuci se kako i divojka:

Digitized by Google

Posela ga j' na zlatnu kantridu
I dala mu droban šavac šiti,
Zlatnom žicom slebrnom iglicom.
Kad su prišli oružni junaci:
Zdravo bilo Ivanova ljubo!
Bog vas primi oružni junaci.
Povij nami kadi je tvoj Ivan?
Prošlo je već devet godin dana,
Da ga nisam čula ni vidila.
Ka je ovo mlada na kantridi?
Ova mlada va Ivana raza.
Al govori Ivanova ljuba:
Ona raza zač mu je sestrica.
Ostaj s Bogom Ivanova ljubo!

....

Digitized by Google

Žalostni dari

Sinoć me je zabolila glava,
Na vedrini čekajući dragu.
Ne boli me od bolesti glava;
Već me boli od vele žalosti.
Čula jesam dam' se ženi dragi;
Nek se ženi i meni je drago,
I ja ću mu na veselje priti,
Lipe ću mu dare donositi:
Svakom svatu po belu mahramu,
Svekrvici od svile modrahne,
Milom dragu od svile črljene.

....

Digitized by Google

Ljubav hrvatska

Divojka je kraj gore stajala;
Od njezina lišca i lipote,
Sva se gora sjala kao sunce,
Divojka je lišcu govorila:
Da bi znala belo lišce moje,
Da bi znala ki će te ljubiti,
Da će tebe star Majar ljubiti,
Po gori bi čemeriku brala,
Čim bi tebe lišce umivala,
Da mu budeš žuhko i čemrno ;
Da bi znala belo lišce moje
Da će tebe mlad hrvat ljubiti,
Po gori bi ljubičicu brala,
Čim bi tebe lišce umivala,
Da mu budeš ljubko i veselo.

....

Digitized by Google

Kolonžija i vezakinja

Lov lovio Sibinjanin Janko,
Lov lovio i Boga molio,
Da mu Bog da lovak uloviti.
Tuda projde Jelen zvire mlado,
Na rogih mu kolonžija kuje,
Na priroških veze vezakinja.
Al govori kolonžija mladi:
Boga tebi vezakinjo mlada,
Ja sam čuo, da si mi tkalica,
Ja ti imam jedno povesamce,
Satkuj meni tristo lakat platna,
A ča tebi od toga ostane,
Sama sebi gosposke darove.
A ona je govorila mlada:
Ja sam čula, da si kolonžija,
Ja ti imam jednu žicu zlata,
Sakuj meni jerdan okol' vrata,
I menguše na obedve uše

Digitized by Google

I prstene na obedve ruke;
A ča tebi od toga ostane
Ti sam sebi toke na ječrmu,
Va čem junak va svatove pojdeš.

....

Tri imena

Aj javore zelen bore,
Lahko j' tebi posrid gore,
Posrid gore javorja.
Va letu ti hlada dosta
Va zimi te mraz netare.
Pod njim side do tri mome
Svaka svoje čedo ljulja.
Med sobom se spominjale,
Kako te njim ime dati.
Jedna j' moma govorila:
Ja ću momu jasni misec,
Zač je misec za putnika.
Druga j' moma govorila:
Ja ću momu žarko sunce,

Digitized by Google

Zač je sunce za sirote.
Treta moma govorila:
Ja ću momu godinicu,
Godinica j' za šenicu,
A šenica za kolače,
A kolači za junake,
A junaci za gospodu,
A gospoda za pravicu;
Ali sada nij' pravice
Pokli j' umrl kralj Matijaš.

Digitized by Google

Vinčace. *

Divojka se j' svatom nadijala,
Bašelovo j' polje nasijala,
I vila je vinca od nevenja,
Od nevenja i od kalomprja,
Nasadila kolo mažurane.
Kad su prišli gospoda svatovi,
Ona njim je govorila mlada:
Aj vi moja gospodo svatovi,
Vežte konje v polje bašelovo,
Vi sidajte v kolo mažurane,
Da vam dilim vinca od nevenja,

* Ovu pjesmu, koju puk u Novom vinodolskom „*Vinčace*“ zove, pjevaju, na večer u oči vjenčanja četiri žene djevojci, koja će se drugi dan vienčati i to pred vratima. Kada pjevačice zapjevaju dvie po dvie: „*Zajdi vanka lipoto divojko,*“ izadje ona na kućni prag noseć u desnoj ruci vrč s vinom; a u lievoj rešeto s mokvami nevencvieća, bosiljaka i nadrobljena kruha a i četiri okrugla kolača. Kada se pjesma izpjevala podigne mlada ne-

Digitized by Google

Od nevenja i od kalomprja.
Govori joj najstariji svate:
Aj divojko draga dušo moja,
Kada si ti ove vince vila,
Jesil' mlada onda trudna bila?
Ona njemu govorila mlada:
Ako sam je dobru vojnu vila,
Ja nis mlada truda ni vidila.
Ako sam je hudu vojnu vila,
Ja sam mlada cel dan trudna bila.
Zajdi vanka lipoto divojko,
Ova pisma na tvoje poštenje,
Tebi pisma a nam čaša vina!

viesta vrč s vinom te reče: „*Koja je djevojka medju vami najstarija, da bi kletu zamanom*“ i pije.

Zatim izruči vrč bližnjoj od pjevačica i porazdieli njim četirim po jedan kolač; a što je u rešetu, strese med sakupljenu svjetinu a ova pobira kruh i smokve po tlu. Vrč ide redom od kuma od ruke do ruke, od grla do grla, dok se sasvim neizciedi, pa se onda djevojci vraća i uruči.

Digitized by Google

Draga dragog proklinjala.

Jablane zeleni,
Ki na dvoru stojiš,
Povejmi ni pravo,
Želju srca moga,
Gojiš li se za me
Ali za drugoga?
Ne gojim se za te,
Niti za drugoga,
Već ću poć po svitu
Kako i sirota,
Pitat ću vratara
Od sakoga grada:
Stel' kadi videli,
Moga mila draga.
Pošla je po svitu
Kako i sirota,
Pitala j' vratara
Od sakoga grada:
Stel' kadi videli,
Moga mila draga?

Digitized by Google

Oni su joj rekli:
Nismo ga videli,
Nit š njim govorili;
Kadi ki govore,
Da su ga videli,
Kad se dragom šećal
Po mletačkoj riki.
Ah črne mu vlasi,
Na trnu ostali;
Ah, črne mu oči,
Kavrani popili;
Ah, belo mu lišce,
Priplanulo sunce!

....

Digitized by Google

Mlada Košuljicu prala

Ča se ono nasrid mora beli?
Jesul' vali al mornari mladi?
Alí vile, ali ljute zmije?
Nit su vali nit mornari mladi,
Nit su vile niti ljute zmije;
Da su vali va moru bi bili,
Da su vile va gori bi bile,
Da su zmije va grmu bi bile;
Već je ono Ive dite mlado,
Na njemu se košuljica beli.
Nij' je prala majka ni sestrica,
Već ju j' prala vijena ljubčica.
Nij' je prala va sinjemu moru,
Nit sušila na žarkom sunašcu;
Već ju j' prala v groznimi suzami
A sušila na svojem srdašcu.

....

Digitized by Google

Dieva izabrala dragog.

Da je meni do korduna doći,
Do korduna Bogović majora:
Prosila bi Bogović majora,
Da ne nagli na dragoga moga;
Zač je drago ludo i nejako
Još mi nije škole izučilo,
Niti djačke niti divojačke.
To je drago jedno momče mlado,
Ko mi znade belu knjigu štiti,
Knjigu štiti i perom pisati.
To je drago jedno momče mlado:
Tanko mi je kako konopljica
A visoko kako i jelvica,
Bela lica kako golubica,
Črna oka kako i vranica.

....

Digitized by Google

Poručak drage dragomu

Stala sam se jedno jutro,
I odoh na more,
Sidoh na stenčicu
I spazih plovčicu,
Splovimi mornari.
I još njim govorim:
O plovi mornari:
Stel' kadi videli,
Dragoga mojega? —
Oni su mi rekli:
Mi smo ga videli,
Va Lošinju gradu,
Lošinjkam divojkam
Postolce kupuje:
Ako ga vidite
Tako mu rečite:
Da sam ga čekala
Leto i jedan dan,
Da ću ga čekati,
Misec i jedan dan;

Digitized by Google

Ako ga nebude
Tako mu rečite:
Da ću ga ja kljeti,
Leto i jedan dan.

....

Uvjek želim tvoja biti.

Čitaj dragi pismo hladno,
Kako ti ga pišem jadno,
Nis ja nikad o tom snila,
Da ja nebi tvoja bila;
Sve su krivi roditelji
Prekinuše želju volji,
Ne smudriše ča je bolje,
Neudaju me po volji;
Već mi daju stara vraga,
Zač on ima dosti zlata.
Ča će meni zlato suho,
Kad je va njem srce gluho.
Plačno šećem do jezera,
Kosom vadim zlatna pera

Digitized by Google

Na studen je kamen mećem
Okol' njega plačno šećem,
Kadi mi ka suza pane
Od vrućine trava sahne,
Kazat ću ti svu istinu:
Od istoka do zapada,
Ne mogu te naći sada,
Neću drugom privoliti,
Vavik želim tvoja biti.

....

Digitized by Google

Draga misli na dragoga

Vaj grlice bele moje golubice
Dok rastete dok cvatete,
Svakomu se dopadete,
Svaki va vas oči upira,
Zač mu ljubav neda mira.
Lipe moje senokoše!
Kadi rastu bele ruže
Bele ruže ljubičice
Svaka bere dragu svomu,
Ja ti jadna nimam komu,
Već odkinem jednu rožu
Jednu rožu ljubičicu
I šaljem ju paprenici
Paprenici beloj kući,
Gdi moj dragi liste piše,
Nit je piše nit spišuje
Već za manom uzdišuje.
Va birtiji vino pije
Nit ga pije nit natače
Već za manom milo plače.

Digitized by Google

Ali mi se tiho skašlja,
Ako se on neskašljuje,
Tako s okom namiguje.

....

Tri prstena

Divojka je neven-cviće brala
Nevenu je govorila mlada:
Sahni vehni neven-cviće moje
Kako vene srce od junaka!
Al se dragi iza gore javlja:
Ne kuni me lipoto divojko.
Ne kunem te mlajahni junače,
Već ja kunem zelen-bor va gori,
Da bi z njega zlatna rosa pala,
Da bi iz nje prstene kovala,
Ča bim svomu rodu darivala,
Prvoga bim svojoj majki dala
Drugoga bim svojoj sestri dala,
Trećega bim za se ostavila.

Digitized by Google

Divojka vraćajuć prsten.

Divojka junaku
Prsten povraćala,
Kada ga j' vraćala,
Onda se j' plakala:
Ovo ti j' junače,
Prsten dijamanta,
Moj te rod neljubi,
Ni otac ni majka,
Bratac ni sestrica. —
Ne moj me junače
Va glasu nositi,
Zač sam ti ja mlada,
Sa svaćem nesrićna,
Najveć va ljubavi.
Ja bašelak sijem
Pelinak mi niče.
O pelin pelinče
Gorko cviće moje!
Kad me budu mladu
Do groblja nosili
Moji te se svati
Tobom posipati!

Digitized by Google

Draga dragog dočekuje

Sjaj miseče al nemoj na večer,
Na večer će moje drago doći,
Sve po hladu, da ga nepoznadu
Ni ptici glasa rasaznadu,
Da bim znala kim će putem doći
Putem bim mu bašelak sijala,
Kraj putice rumene rožice,
Bašel bim mu pod glavu mećala
Da se budi, da me češće ljubi

....

Digitized by Google

Nemoć zadovoljiti.

Oj divojko ča si tako bleda?
Ali si se bleda porodila,
Ali si se podmučeć ljubila?
Nisam se ja bleda porodila
Nit sam se ja spodmučeć ljubila.
Već me blede riči majke tvoje:
Kuću metem za volju joj nije,
Vodu nosim za volju joj nije,
Ona mi ju po dvoru prolije.

....

Digitized by Google

Nevjeruj svakomu

Moj dragi na moru
Na visoku sidi,
Na široko gljedi.
Bože moj jel ga strah
Mora širokoga!
Nije mi njega strah
Mora širokoga;
Već mora ga bit strah
Boga velikoga.
Počela j' nevira
Svitom vladovati,
Počel je moj dragi
Lažim virovati.
Neviruj dragi moj
Ča ljudi govore,
Zač su sada ljudi
Svakakove ćudi.

....

Digitized by Google

Mikula i Jele.

Majko Jelenina,
Kadi ti j' Jelena?
Moja je Jelena
Na mutnom Dunaju;
Na mutnom Dunaju,
Belo ruho pere,
Belo ruho pere,
Tvoj zlat prsten dere.
Mikula se šeće
Do turske palade,
Nij' našal Jelene
Već nje belo ruho
Po Dunaju ploveć.
Sve ča dalje plovi
Sve ga j' lipše vidit.
Opazi ga Jele
Iz Turske poneštre;
Mikula ljubić moj!
Ča se tuda šećeš? —
Jele ljubi moja
Sve poradi tebe!
Mikula ljubić moj!

*

Digitized by Google

Zaman puti tvoji,
Zaman troški tvoji,
Sinoć su se turci
Za me balotali.
Jele ljubi moja
Komu si dopala?
Mikula ljubić moj!
Turskomu vojvodi.
Jele ljubi moja:
Ča ćeš poručiti,
Ča ćeš poručiti
Staroj majki tvojoj? —
Mikula ljubić moj!
Ča ću poručiti,
Staroj majki mojoj!
Ono belo ruho
Neka ga podile,
Ubogim sirotam,
A zlato kolajno
Neka se tebi da,
Da se češće sićaš.
Jele ljube tvoje,
Ka ti je postala
Za vavik nesrićna!

Digitized by Google

Dragi izabrao dragu

Imam misal poći,
Do maloga polja,
Za prosit divojku,
Ako ju je volja:
Zdravo prijatelji!
Od starine znani:
Ćetel nas pustiti
Va te vaše dvore?
Nemojte zamirit
Ča ću govoriti:
Otu vašu mladu,
Ja želim imati! —
Počela je majka
Momku govoriti:
Nemore to biti
Žalost je velika;
Mi smo izgubili,
Kući gospodara
Kući gospodara
Divojki glavara.

Digitized by Google

Počela se j' mlada
Mladiću smijati,
Počela ga j' mlada
Milim glasom zvati:
Ča si mili rekal
Miloj majki mojoj?
Ja sam zadovoljna,
Biti ljuba tvoja,
Nemoj mi potli reć,
Da ti nis ugodna
Srcu nepovoljna.

Digitized by Google

Tri tuge.

Slavulj ptica mala
Svakom pokoj dala,
A meni junaku,
Tri tuge zadala:
Prva mi je tuga,
Na srdačcu momu,
Kad moj vranac konjić
Pod manom neigra;
Druga mi je tuga,
Na srdačcu momu
Da se j' moja draga
Razsrdila na me;
Treća mi je tuga
Na srdačcu momu,
Da se moja majka
Daleko udaje. —
Od ove tri tuge
Umrit ću ti dušo;
Kopajte mi jamu
Na polju široku

Digitized by Google

Za sablju široku
A za dvi dumboku.
Povrh glave moje
Koplje udarite
A za koplje ono
Vranca privežite;
Zobi mu podajte
A vode nedajte
Nek me konjić žali
Kada ljuba neće.

....

Digitized by Google

Jabuka.

Lipa moja pisana jabuko,
Ka si rasla na srcu mojemu,
Utrgana va Radovu klancu,
Odnešena na Koren na vodu,
Odgojena va Udbinju gradu,
Odnešena va grad va Otočac,
Darovana Galu kapitanu,
A ja za te dugovanje dajem,
Kano da bi i za živu glavu.

....

Digitized by Google

Vojnik pri odlazku.

Travo, travo zelena!
Ki će tebe, travo kosit
Kad ja moram pušku nosit?
Travo, travo zelena!

....

Goro, goro visoka!
Ki će tebe, goro sići
Kad ja moram pušku vući?
Goro, goro visoka!

....

Vince, vince črljeno!
Ki će tebe vince piti,
Kad ja moram odlaziti?
Vince, vince črljeno!

....

Pivo, pivo rumena!
Ki će tebe pivo piti
Kad ja moram soldat biti?
Pivo, pivo rumena!

Digitized by Google

Brate, brate rojeni!
Ki će s tobom sad šetati,
Kad ja moram marširati?
Brate, brate rojeni!

....

Sestro, sestro rojena!
Ki će tebi rubac kupit,
Kad ja moram glavu zgubit?
Sestro, sestro rojena!

....

Ljubo, Ljubo, ljubljena!
Ki će tebe ljubo ljubit,
Kad ja moram cara služit?
Ljubo, ljubo ljubljena!

....

Majko, majko rojena!
Ki će tebe, majko hranit,
Kad ja moram cara branit?
Majko, majko rojena!

....

Digitized by Google

Gromović Ilija i sv. Nikola.

U Ivana kuća od tamjana,
U njoj sveci rujno piju vino,
U vrh stola Isus i Marija,
Do njih mi je petak i subota.
Čašu primi Gromović Ilija
Tr ju daje svetomu Nikoli.
Nikoli se čaša izmaknula,
Nit se razbi, nit se proli vino.
Tad govori Gromović Ilija:
Zle navade svetitelju Niko
Na spavajuć rujno piti vino.
Nis spavao Gromović Ilija;
Već sam gledal čuda golemoga,
Gdje se vozi po moru galija,
A u istoj tristo galijota,
Gotovo bi da se potopiše
Al klekoše na gola kolena
Jedinom se Bogu pomoliše.

....

Digitized by Google

Ljubav.

Cviće mi polje prekrilo,
Sama mi staza ostala,
Kuda moj dragi prolazi
I k meni mladoj dolazi
Na svomu konju vrančiću:
Pridi mi dragi na večer
Kod mene bašća zelena,
Va njoj je roža rumena;
Peljaj konjića va bašću
Veži ga roži za koren.
Neka mu roža miriši,
Dok mene dragu obljubi.
Stala zorica cikati
Mlad junak konja sedlati
Mlada divojka plakati;
Komu me mladu ostavljaš
Pod ovim dičnim imenom
Pod ovim lipim prstenom?
Kako ću majki lagati!
A on joj junak govori:

Digitized by Google

Lahka je skuža ta tvoja;
Da ti se j' biser prosipal
Da si ga brala lećan dan.
Ah, komu me mladu ostavljaš!

....

Dva mila i draga.

Vijala se j' bela loza vinova
Spod onoga belog grada Novoga.
Nije ono bela loza vinova;
Već su ono do dva mila i draga,
Ki se jesu od malena ljubili,
I va onu svitlu knjigu učili.
Projdem goru, projdem drugu visoku,
I ogljedam jedan listak javorja,
Pod javorom posteljica razstrta,
Na njoj leži moja mila i draga
Kojom sam se iz malena ljubio
I va onu svitlu knjigu učio.
Grihota ju j' na spavajuć ljubiti.
Molit oću višnjeg Boga od neba,

Digitized by Google

Da propuhne tihi vetrić od mora,
Da otruni jedan listak javorja,
I da pade mojoj dragoj na lišce,
Probudi se moja mila i draga.

....

Mare crnca neće.

Sproigrala j' oresnica,
Lipa mlada divojčica;
Toj divojki Mare ime;
Na glavi joj zlatna kruna.
Propuhnul je tihi vetar,
I odnese Mari krunu,
Al govori lipa Mare:
Ki bi meni krunu našal,
Njegova bim ljuba bila.
Našal ju je črni moro.
Na srp travu prežinjao,
Na palj vodu prelivao

Digitized by Google

I našal je Mari krunu.
Al govori lipa Mare:
Volila bi s' utopiti
Neg morova ljuba biti.

....

Majka Maru priko mora zvala.

Majka Maru priko mora zvala:
Hodi Mare, ako si oprala?
Nisam majko neg skoro počela. —
Ča si Mare letan dan delala? —
Pokraj mora rožice sam brala.
Pokaž Mare ča si ih nabrala?
Puna krilca i oba rukavca,
Uplela sam tri vinca zelena:
Jednoga sam za se ostavila,
Drugoga sam bratu darovala
Tretoga sam niz Dunaj pušćala,
I još sam mu mlada govorila:
Plovi, plovi moj vinče zeleni
I do plovi k dvoru draga moga.

Digitized by Google

Pa tad reci majki draga moga:
Ženi majko sina jedinoga,
Jer ako ga nećeš oženiti
Ja ću tada sama došetati. —
Nek ne reče da sam nametnica
Nametnica j' magla pred očima.

....

Nerazstavi momka i djevojku.

Plakala je od raja divojka
Se od raja do plaklenih vratah:
Sinoć mi je preminula majka
Neznam jadna kuda ni kadi je,
V raju je nij' moći opaziti.
Sritili ju tri božji anjeli;
Upitali tri božji anjeli:
Zač ti plačeš od raja divojko? —
Plačem jadna i potriba mi je;
Sinoć mi je preminula majka
Neznam jadna kuda ni kadi je;
Već vas prosim tri božji anjeli,

Digitized by Google

Da bi te šli Bogu jedinomu,
Da bi vam dal tužnog pakla ključe,
Da vidimo jel' va paklu majka. —
Anjeli ju brzo poslušali
I prnesli tužnog pakla ključe.
Otvoriše ta paklena vrata
Upazi ju jadna na dnu pakla
I poviče iza svega glasa:
O starice, stara majko moja!
Kadi su ti crikve i molitve
I ostala uboška diljenja.
Tada joj je govorila majka:
Projdi me se mila kćeri moja,
Zamam su mi crikve i molitve
I ostala uboška diljenja;
Ja rastavih momka i divojku;
Momak šal je na jadransko more
Pak se j' hitil' va dubljinu mora:
A divojka va goru zelenu,
V kojoj našla bunar vode hladne,
Va kom se je mlada utopila.

....

Digitized by Google

Majčica, moj angjeo.

Sad mi čelo ravna,
Sad mi vlasi redi,
Sad mi lišce gladi,
Sad va oči gledi,
Sad mi ljubi oči,
Sad ljubi usnice,
Sad ručicu drži,
Sad mi š njome priti. —
Na čelu se skupi,
Oblak plahoviti,
Iz očih mu pada
Reć bi led studena —
Ipak si mi majko,
Anjelak ljubljeni.

....

*

Digitized by Google

Hvala.

Hvalila se j' dunja pokraj mora:
Nij' lipšega cvića nad mojega,
Već ča sam ja dunja pokraj mora.
Toj' začula zelena naranža:
Ne hvali se dunjo pokraj mora,
Nij' lipšega cvića nad mojega
Van ča sam ja zelena naranža.
Toj' začuo žuti lemuncine:
Ne hvali se zelena naranžo:
Nij' lipšega cvića nad mojega,
Već ča sam ja žuti lemuncine.
Toj' začula rumena jabuka:
Ne hvali se žuti lemuncine.
Nij' lipšega cvića nad mojega,
Već ča sam ja rumena jabuka.
Toj' začula šenica bilica:
Ne hvali se rumena jabuko,
Nij' lipšega cvića nad mojega
Već ča sam ja šenica bilica.
Toj' začula vinova lozica:

Digitized by Google

Ne hvali se šenico bilico,
Nij' lipšega cvića nad mojega,
Već ča sam ja vinova lozica.
Toj' začula mlajahna divojka:
Ne hvali se vinova lozice
Nij' lipšega cvića nad mojega
Već ča sam ja mlajahna divojka.
To začuje mlajahnić junače:
Ne hvali se mlajahna divojko,
Nij' lipšega cvića nad mojega
Već ča sam ja mlajahni junače.
Posić hoću dunju pokraj mora
Pobrati ću zelenu naranžu,
Pohvaljene žute lemuncine,
Odkinut ću rumenu jabuku,
Požeti ću šenicu bilicu,
Potrgat ću vinovu lozicu,
Obljubiti mlajahnu divojku.

....

Digitized by Google

Sreća.

Tamo doli poli mora,
Grah se zeleni,
Gojila gaj' lipa Mare,
Toj' Matija kći.
Mimo projde mlad junače
Tr joj govori:
Daj mi Mare kitu graha,
Grah ti j' urodil? —
Bogme nedam ni kitice
Zač još nij' ocval.
Tamo pridi večeraska,
Kad mi mat zaspi.
Moje vrata škripljavice,
Snažno je odpri.
Va dvoru je jablan drivo
Pod njim kuja spi,
Prnesi joj koru kruha,
Da te neuji,
Skoči mačak na policu
Sve zdele razbi,

Digitized by Google

Ide majka kuse brati
Tr nogu slomi,
Ide otac mater stati
Slime jih ubi.
Nesta oca, nesta majke
Ljubi mo se mi !

....

Laži.

Vozila se j' po kršu galija,
Konja jaše po moru delija,
Sava teče priko Velebića,
A Korana priko Kutorova.
Vino piju dva mrtva junaka,
Služila jih prez glave divojka,
Pečena njim kokoš nese jaja,
Knjim doliću orli prez kreljutah.
Lovak love dva hrta odrta,
Čoban pase na Kosovu ovce,
Na njemu je puška talijanska,
Opazil je zeca na Vratniku

Digitized by Google

Napne pušku čoban od ovacah,
Da će ubit na Vratniku zeca,
Nije ubil na Vratniku zeca,
Nego cara va srid Carigrada,
Va zlo ga je mesto pogodio,
Spod kolena va srce junačko
Mrtav care zdravo kući dojde.
Čudne laži, da je Bog ubije! —

....

Digitized by Google

KAZALO.

Digitized by Google

strana

Digitized by Google

strana

(Opazka). U šestom arku, koji se slučajno nije popravljao podkrale su se niekoje tiskarske pogrieške.

Tako na:	strani	redak	mesto	čitaj
— —	83	3, 5 ozd.	k ćerko	kćerko
— —	84	6 ozd.	mo	moja
— —	93	3 ozg.	neće	nećeš
— —	94	7 ozg.	svojeh	svojieh
— —	94	11 ozd.	Mali	Mili

Druge pomanje pogrieške lagko će i sami čitatelji zapazit.

Digitized by Google

Digitized by Google

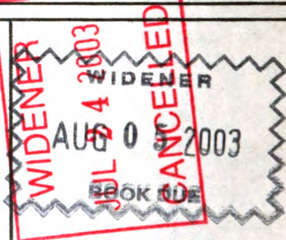
Digitized by Google

Digitized by Google

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

*Non-receipt of overdue notices does **not** exempt the borrower from overdue fines.*

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve library collections at Harvard.

Digitized by Google

Digitized by Google